

KAMERUN

İNŞAAT ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

Tarih: 09/05/2025

Raporu Hazırlayan: Yaounde Ticaret Müşavirliği

İÇİNDEKİLER

.....	1
Ülke Pazarında İnşaat Malzemeleri Sektörü	5
1.1 İlgili Sektörde Üretim.....	6
1.2 Ortalama Üretici Fiyatları	6
İnşaat demiri.....	6
Çimento Fiyatları.....	6
Seramik Ürünleri	7
Diğer İthalata Bağımlı Olan Ürünler Satış Fiyatları*	7
1.3 İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler.....	8
1.4 İnşaat Sektöründe Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgi.....	9
2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti	11
2.1 İnşaat Ürünleri Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği Başlıca Ülkeler	11
2.2 İnşaat Ürünleri Sektöründe Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği Başlıca Ülkeler	11
2.3 İnşaat Ürünleri Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler (10 ürün)	12
2.4 İnşaat Ürünleri Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler (10 ürün)	13
3. Sektörde Ülkemizden İhracat (Değer ve Miktar)	15
3.1 Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (1.000 \$).....	15
4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş	18
4.1 Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler.....	18
4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı.....	18
4.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STKlar ve İletişim Bilgileri	19
4.3 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler	20
4.4 Sektörde sevk öncesi inceleme zorunluluğu var mıdır? Varsa yetkilendirilmiş gözetim şirketleri hangileridir?.....	21
Uygunluk Denetimi Yapan Yetkili Firmalar	21
1. SGS (Société Générale de Surveillance)	21
4.5 Sektördeki Önemli Fuarlar (milli katılım olup olmadığı) ve Tarihleri.....	22
4.6 Sektör firmalarına hitap eden ve gerçekleştirilmesi planlanan ticaret heyetleri.....	22
4.7 Varsa Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler.....	22
4.8 Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi	22
a) Avrupa Birliği (AB) – Ekonomik Ortaklık Anlaşması (EPA)	22
b) Birleşik Krallık – Ekonomik Ortaklık Anlaşması.....	23
c) Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Bölgesi (AfCFTA).....	23

d) Tercihli olmayan ikili anlaşmalar.....	23
4.10 Sektörde Standartlar	24
a) Standartlar ve Kalite Ajansı (ANOR)	24
b) Uygunluk Değerlendirme Programı (PECAE).....	24
c) Sevk Öncesi İnceleme (Pre-Shipment Inspection)	24
d) İthalat Belgeleri ve Süreç	24
e) BESC Belgesi (Bordereau Électronique de Suivi des Cargaisons)	25
f) Bazı İnşaat Malzemeleri İçin Uygulanan Temel Standartlar	25
4.11 Sektörde Etiketleme	25
Etiketleme Gereklilikleri	25
Uygunluk Değerlendirme ve Sertifikasyon	26
4.12 Sektörde Ambalajlama	26
Ambalajlama Standartları ve Yasal Düzenlemeler.....	26
Çevresel Sürdürülebilirlik ve Atık Yönetimi.....	26
İnşaat Malzemeleri İçin Teknik Spesifikasyonlar	27
4.13 Lojistik (nakliye süresi, en fazla tercih edilen taşıma modları, güzergahlar v.b.).....	27
4.14 Dağıtım Kanalları	29
4.15 E-Ticaret (Sınır Ötesi E-Ticaret/E-İhracat)	29
4.15.1 Ülkedeki Pazaryerleri	31
Uluslararası E-Ticaret Platformları	31
4.15.2 Özel Günler, Bayramlar v.b.....	32
4.15.3 En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları	32
4.15.4 E-Ticarettaki Gümrük Vergileri ve Muafiyetleri.....	32
Kamerun’da E-Ticarete Gümrük Vergileri ve Muafiyetler	32
Genel Gümrük Vergileri (Tarife Rejimi)	32
KDV ve Diğer Vergiler	33
Vergi Muafiyetleri (Muaf Kategoriler)	33
Küçük Paketler ve Bireysel Gönderiler.....	33
4.15.5 E-Ticarete Yönelik Düzenlemeler	33
Elektronik Ticaret Kanunu	33
Kişisel Verilerin Korunması Yasası	33
Tüketici Koruma Yasası	34
Elektronik İletişim Yasası	34
4.15.6 E-Ticarete Yönelik Lojistik Hizmetleri (Hızlı kargo ve sipariş karşılama hizmetleri (fulfillment) sunan firmalar v.b.).....	34
Uluslararası Lojistik ve Fulfillment Hizmet Sağlayıcıları.....	34
1. ShipBob	34
2. DHL Express	35

3. GEODIS	35
4. UPS.....	35
Yerel Lojistik ve Fulfillment Hizmet Sağlayıcıları	35
1. AB Capital Logistics	35
2. Chia Logistics Ltd	35
3. Africa Delivery Express (ADEX)	35
4. Campost	35
4.16 Tanıtım ve Pazarlama	35
Tüketici Davranışları	36
4.17 Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler	36
4.18 Sektörde Vergiler (gümrük vergisi, katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, ilave gümrük vergisi, anti damping vergisi v.b.)	38
4.19 Varsa Sektöre Yönelik ve Genel Tarife Dışı Engeller	39
5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar (Örnek: artan talep, e-ticaretin yaygınlaşması, ülkemizle yapılan Serbest Ticaret Anlaşması v.b.)	40
6. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler (Örnek: yoğun rekabet ortamı, korumacı politikalar, tüketici tercihlerinde farklılıklar, ekonomik dalgalanmalar, siyasi istikrarsızlık v.b.)	41
7. İnşaat Malzemeleri Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler	42
8. Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar	43
9. Genel Değerlendirme	44
10. Yararlı Adresler	44
11. KAYNAKÇA	45

KAMERUN ÜLKESİ İNŞAAT MALZEMELERİ ÜLKE RAPORU

1. Ülke Pazarında İnşaat Malzemeleri Sektörü

Kamerun'da inşaat malzemeleri sektörü, son yıllarda hızla büyüyen inşaat faaliyetleri ve altyapı yatırımlarıyla birlikte önemli bir gelişim göstermektedir. Ülkenin ekonomik kalkınma stratejileri, artan konut ihtiyacı ve büyük ölçekli projeler, inşaat malzemelerine olan talebi artırmaktadır.

Kamerun'un inşaat sektörü, 2022 yılında yaklaşık 5,3 milyar dolar büyüklüğe ulaşmış ve 2024-2027 döneminde yıllık ortalama %6'nın üzerinde büyüme öngörülmektedir. Bu büyüme, hükümetin 2030 Ulusal Kalkınma Stratejisi (SND30) kapsamında ulaşım, enerji ve konut gibi alanlarda yaptığı yatırımlarla desteklenmektedir.

2025 yılında Kamerun'da inşaat sektörünün, enerji ve kamu hizmetleri ile yol ve demiryolu altyapı projelerine yönelik kamu ve özel sektör yatırımları sayesinde reel olarak %3,5 oranında büyümesi beklenmektedir. Kamerun Ulusal İstatistik Enstitüsü'ne (NSI) göre, inşaat sektörünün katma değeri 2024'ün ilk çeyreğinde yıllık bazda (YoY) %3 oranında artmış; bu büyüme, 2023'ün üçüncü çeyreğindeki %3,5'lik ve dördüncü çeyreğindeki %4,3'lük yıllık büyümenin ardından gelmiştir. Aralık 2024'te Kamerun hükümeti, 2025 mali yılı için 7,3 trilyon CFA francı (11,9 milyar ABD doları) harcama öngören Devlet Bütçesi Mali Yasasını onaylamıştır. Toplam bütçenin 1,9 trilyon CFA francı (3 milyar ABD doları) tutarındaki kısmının Kamu Yatırım Bütçesi'ne (PIB) tahsis edilmesi planlanmaktadır; bu rakam, 2024 Bütçesi'nde ayrılan 1,6 trilyon CFA francı (2,6 milyar ABD doları) tutarındaki kaynağın üzerindedir.

GlobalData'ya göre, Kamerun'un inşaat sektörünün 2026 ile 2029 yılları arasında yıllık ortalama %6,3 oranında büyümesi beklenmektedir. Bu büyümenin, ulaştırma ve enerji altyapısına yapılan kamu-özel sektör yatırımları ile 2020–2030 Ulusal Kalkınma Stratejisi (SND30) kapsamındaki yatırımlar tarafından desteklenmesi öngörülmektedir. SND30 girişimi kapsamında, Kamerun hükümeti, 2023 yılında 9.885 km olan asfalt yol uzunluğunu 2027 yılına kadar 11.300 km'ye çıkarmayı, yani 1.415 km yeni asfalt yol inşa etmeyi hedeflemektedir. Hükümetin 2035 yılına kadar elektrik üretiminde yenilenebilir enerjinin payını %25'e çıkarmayı ve 2030 yılına kadar sera gazı (GHG) emisyonlarını 2010 seviyelerine kıyasla %35 oranında azaltmayı hedeflemesi, tahmin döneminde enerji ve kamu hizmetleri inşaat sektörünün üretimini desteklemesi beklenmektedir.¹

Ülkenin altyapısal gelişimleri için SND-2030 Programı kapsamında yürütmeye çalıştığı büyük projeler, Kribi ve Douala Liman İdarelerinin bölgesel ihtiyaçları karşılamak için kendini yenileyebilir kılma zorunluluğu, büyük hidroelektrik projeleri gibi büyük projeler

¹ <https://www.globaldata.com/store/report/cameroon-construction-market-analysis/>

kapsamındaki taleplerin yanında, özelden gelen otel/ ev gibi inşaat taleplerinin son dönemde oldukça arttığı gözlemlenmektedir.

1.1 İlgili Sektörde Üretim

Ülkede çimento (klinker hariç) ve inşaat demiri ithalatı yasaktır. İthal ikameci sanayi çerçevesinde inşaat demiri ve çimento üretimi başta Kamerun iç pazarı olmak üzere CEMAC ülkelerini kapsamaktadır. Ülkede başlıca CİMENCAM, DANGOTE, MEDCEM, CIMPOR, CIMAFA gibi çimento üretim tesisleri yer almaktadır. İnşaat demiri sektöründe ise PROMETAL, METAFRIQUE, FERROCAM gibi firmalar bulunmaktadır. Alüminyum ürünler özelinde ise Kamerun devletine ait olan ALUCAM ve iştirakleri başta olmak üzere Çin menşeli bir iki üretim tesisi (pvc kapı-pencere) bulunmaktadır. Malzeme üretim ve kalite olarak Dünya standartlarının oldukça altında seyrettiğinden dolayı genelde ürün ithalatı tercih edilmektedir. Diğer yandan seramik ürünleri kapsamında ise Çinli 2 firma (KEDA ve Twyford) olmak üzere yine yerelde kalitesi düşük ancak fiyat olarak pazara hitap eden malzeme üreten firmalar yer almaktadır. Bunun haricinde Kamerun'da inşaat malzemeleri özelinde kapsamlı bir üretim ve kaliteli üretim yapan tesis bulunmamaktadır. İnşaat malzemelerinin oldukça büyük bölümü ithalata dayalı olarak devam etmektedir.

1.2 Ortalama Üretici Fiyatları

İnşaat demiri

	Kalınlık	Boy	1 adet Kg	1 ton için gerekli olan meblağ	1 adet fiyat	1 ton fiyat
0,6	0,23/ml*	12	2,76 kg	363	1800	653.400 fcfa
0,8	0,4/ml*	12	4,8 kg	209	3500	731.500 fcfa
0,10	0,63/ml*	12	7,5 kg	133	4600	611.800 fcfa
0,12	0,9/ml*	12	10,8 kg	93	4800	446.400 fcfa
0,14	1,23/ml*	12	14,76 kg	68	8500	578.000 fcfa

Çimento Fiyatları

Genel olarak;

- 91-95 Euro/ 1.000* 50kg torba = 50 kg. lık çimento torba fiyatı

Söz konusu formül doğrultusunda piyasa fiyatları genelde 5100-5300 FCFA arasında değişmektedir.

Seramik Ürünleri

Yerel üretim ve Gabon menşeli (CEMAC içi) üretim fiyatları ürün çeşidine göre: 6.500-20.000 fcfa bandında değişmektedir.

Diğer İthalata Bağımlı Olan Ürünler Satış Fiyatları*²

Alçı:10.000-15.000 fcfa
Alçıpan: 10.000-.15000 fcfa
Seramik: 30*30/40*40= 4200-5800 fcfa
60*120= 8500-15000 fcfa
Fayans: 20*20
20*25 = 3200-6500 fcfa
20*30
Elektrik Kablosu : Metre 850-1000 fcfa
Elektrik Borusu : 100 metre 10.000-30.000 fcfa
Priz: 350-500 fcfa
Avize: 10.000-150.000 fcfa
Spot: 3500-6500 fcfa
Spot Lamba: 1200 fcfa
Ampul: 300-1500 fcfa
Şartel: 5000-30.000 fcfa
Boya Astarı: 25 kg 48.000-50.000 fcfa
Boya: 25 kg orta kalite 60.000-100.000 fcfa
Yağlı Boya: 1 kg 7.000-15.000 fcfa
Kapı (iç) 140.000-180.000 fcfa
Pencere (çift cam pvc): 90.000-.120.000 fcfa
Pencere (çift cam pvc kaliteli alüminyum): 180.000 fcfa
Pencere Camı: 80*80= 30.000 fcfa
Galveniz Alçıpan Tavan Profil: 3 metre= 2800-3200 fcfa

² Söz konusu ürün grubu büyük oranda Çin, İtalya, Hindistan, Türkiye’den ithal edilen ve piyasada satılan ürün fiyatları marjını yansıtmaktadır.

1.3 İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler

Yukarıda da ifade edildiği üzere Kamerun'da yerelde sektörde üretim yapan çok sayıda firma bulunmamaktadır. Genelde kaba inşaat üzerine çalışmalar yapılmaktadır. Ürün tedariği genelde ithalata bağımlı konumdadır. Büyük oranda kaba inşaat diye tabir edilen süreçte kullanılan malzemeler (beton demir, çimento, alüminyum ürünleri) üretimi ülkede yapılmaktadır.

- Çimento:

1	CIMENCAM	BP1323:Douala Kamerun	Tel: + (237) 654 900 000
2	DANGOTE CAMEROON	Avenue Douala Manga Bell - Douala	Tel: +(237) 99 71 71 82/699 717182/ 690 441913
3	CIMAF CAMEROON	Bonabéri, Zone Industrielle, Douala, Kamerun	Tel: +(237) 679 59 71 71
4	CIMPOR	Rond-point autoroutier Kribi - Lolabe Zone portuaire de Kribi, CAMEROON	Tel: +(237) 651 62 62 62
5	MIRA-CO	Essengue - Douala BP 12205	Tel: +(237) 677 61 11 11

- Seramik Ürünleri:

1	TWYFORD CAMEROON CERAMİCS	Kribi Port 65. Km Kribi/Cameroon	Tel: +(237) 690203178
2	KEDA CAMEROON CERAMİCS LTD	BİPAGA, KRİBİ	kedazx@kedachina.com.cn

- İnşaat Demiri:

1	METAFRIQUE GROUP	B.P.15509 Zone Industrial Magzi Bassa, Douala	Tel: +(237) 677052308
2	FERROCAM S.A.R.L	P.O BOX 361 Yaoundé-Cameroon Face entrée cité de la paix, Mvan	Tel: +(237) 6 93 55 55 50
3	AFRICA METAL AND STEEL COMPANY	P.O. Box 10127, Douala, Kamerun	Tel: +(237) 233 47 87 86

4	PROMETAL	Zone Industrielle (Z.I.) Magzi – Bassa BP 3061, Douala, Kamerun	Tel: +(237) 692 56 17 44
---	----------	---	--------------------------

- Üretici Birlikleri:

1	KAMERUN TİCARET VE SANAYİ ODASI	Rue de la Chambre de Commerce, Bonanjo, Douala, Kamerun	Tel: +237 233 42 67 87 / +237 233 42 68 55 E-Posta: siege@ccima.cm
2	KAMERUN İŞ İNSANLARI DERNEĞİ (GECAM)	Bonanjo, Douala - Kamerun	Tel: +237 242 233 001
3	ASFADIMACAM (Association des Fabricants et Distributeurs des Matériaux de Construction du Cameroun)Kamerun İnşaat Malzemeleri Üreticileri ve Distribütörleri Derneği	BP 25131, Yaoundé, Kamerun Yaounde/Kamerun	ac_og@yahoo.fr

1.4 İnşaat Sektöründe Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgi

Kamerun'un 2025 yılında Kamerun'daki inşaat sektörünün, enerji ve kamu hizmetleri ile kara ve demiryolu altyapısı projelerine yönelik kamu ve özel sektör yatırımları sayesinde reel olarak %3,5 oranında büyümesi beklenmektedir. Kamerun Ulusal İstatistik Enstitüsü'ne (INS) göre, sektörün katma değeri 2024'ün ilk çeyreğinde yıllık bazda %3 artmış, bu da 2023'ün üçüncü ve dördüncü çeyreğinde sırasıyla %3,5 ve %4,3'lük büyümeyi takip etmiştir.

Aralık 2024'te Kamerun hükümeti, 2025 mali yılına ilişkin CFA7,3 trilyon (11,9 milyar ABD doları) tutarında bir devlet bütçesi kabul etti. Bu toplamın CFA1,9 trilyonu (3 milyar ABD doları) Kamu Yatırım Bütçesi'ne (PIB) tahsis edilirken, 2024 bütçesinde bu rakam CFA1,6 trilyonu (2,6 milyar ABD doları).

Analistler genel olarak, Kamerun'un inşaat sektörünün 2026–2029 yılları arasında ortalama %6,3 yıllık büyüme kaydedeceğini öngörmektedir. Bu büyüme, ulaşım ve enerji altyapısı alanlarına yönelik kamu-özel sektör yatırımları ve 2020–2030 Ulusal Kalkınma Stratejisi (SND30) kapsamındaki yatırımlar tarafından desteklenecektir. SND30 kapsamında, hükümet 2023'te 9.885 km olan asfalt yol uzunluğunu 2027'ye kadar 11.300 km'ye çıkarmayı hedeflemektedir; yani fazladan 1.415 km yol inşa edilecektir. Kasım 2024'te Avrupa Birliği, önümüzdeki üç yıl içinde Kamerun'a altyapı projelerini desteklemek ve yabancı yatırımları teşvik etmek amacıyla CFA59,2 milyar (96 milyon ABD doları) yardım sözü verdi. Bu kredi, enerji sektörü, yol altyapısı ve demiryolu ağı geliştirmelerine katkı sağlayacaktır. Ayrıca hükümet, 2035 yılına kadar elektrik üretiminde yenilenebilir enerjinin payını %25'e çıkarmayı ve 2030 itibarıyla 2010 seviyelerine kıyasla sera gazı (GHG) emisyonlarını %35 azaltmayı

hedeflemektedir³. Bu hedefler, enerji ve kamu hizmetleri sektöründeki inşaat faaliyetlerini destekleyecektir. Bunun yanında, Afrika Kalkınma Bankası, Afrika Eximbank, Dünya Bankası gibi kreditorler Kamerun özelinde portföylerini yıl bazlı olarak düzenli arttırmaktadır. Bu da Kamerun'da inşaat malzeme ve gereksinimlerinin yıldan yıla daha da artacağını gözler önüne koymaktadır.

Kamerun'da toptan satış yapan sektör temsilcileri genelde ülke çapına yayılmış büyük ölçekli hırdavat mağazalarından oluşmaktadır. Söz konusu sektör temsilcileri genelde ülke kapasitesi nedeniyle ithalata dayalı ürünleri büyük oranda satışa sunmaktadır. Ürün bazlı olarak bu ürünler genelde kalite ve fiyata bağlı olarak İtalya, İspanya, Çin, Hindistan gibi ülkelerden temin edilmektedir. Ürün bazlı olarak Türk ürünlerinin de pazarda perakende ve toptan olarak- özellikle elektrik ürünleri ve malzemelerinde- görünür olduğu bilinmektedir.

Toptan alımlarda Kamerun'daki büyük projeler (otel, büyük çaplı bina vs. inşaatları gibi) yapı sahipleri genelde uluslararası yapı fuarlarını ziyaret etmekte, ürünü yerinde tespit edip görmekte ve mümkünse üreticiler ile doğrudan iletişim kurmak istemektedir. Bu sebeple, pazarda yer alan distribütör, aracı gibi satış temsilcileri pazardaki büyük alıcılar için cazip görülmemekte ve halihazırda bir kar marjı yaratmamaktadır. Bu nedenle Pazar ile büyük ölçekli çalışmak isteyen tacirlerimizin, iş dünyası temsilcilerinin mümkün mertebe pazarda bulunması, büyük çaplı alıcıları misafir etmeleri ve doğrudan üreticiler ile buluşturmaları önem arz etmektedir.

Perakende sektöründe ise ülke genelinde başta yerel olmak üzere çok sayıda nalbur, hırdavatçı satıcılar mevcuttur. Bu pazarda genelde fiyat/performans olarak oldukça cazip olan ve genelde Çin, Hint ve Afrika ürünlerinin satışının yapıldığı görülmektedir. Başta Douala, Yaounde, Ngaoundere, Garuoa gibi büyük şehirlerde genelde şehir merkezlerinde perakende satış mağazaları bulunmaktadır. Ancak, istenilen her ürün her mağazada bulunamamakta, zaman zaman bu mağazalardan tedarik esnasında sorunlar yaşanabilmektedir.

Yukarıda da ifade edildiği üzere, ülke genel olarak altyapı ve büyük ölçekli bir çok projeye ihtiyaç duyuyor olmasından dolayı ülkede çok sayıda inşaat malzemesi satış dükkanları yer almaktadır. Yerelde orta ve dar gelirli hane halkı tarafından kullanılan ürünler daha düşük maliyetli ve çabuk bozulan ürünlerden oluşmaktadır. Bunun yanında kaliteli ve dayanıklı ürün grupları genelde büyük ölçekli projelerde daha fazla görülmektedir. Bu sebeple de pazarda yer alacak firmaların öncelikli olarak bu analizde bulunmaları elzemdir.

Diğer yandan pazarda aynı ürünün perakende satış fiyatlarında bölgesel ya da yerel fark etmeksizin büyük fiyat farklılıkları ile karşılaşılabilir. Kamerun genelinde devlet tarafından istikrarlı bir fiyat kontrol mekanizmasının bulunmaması buna neden olabilmektedir.

³ b) <https://www.globaldata.com/store/report/cameroon-construction-market-analysis>

2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti

2.1 İnşaat Ürünleri Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği Başlıca Ülkeler⁴

	Ülke Adı	İthalat Değeri (\$) (2024)	Miktar* (ton/kg...)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	ÇİN	1.020.627.000		%68
2	HİNDİSTAN	83.551.000		%5,5
3	FRANSA	56.253.000		%3,75
4	TÜRKİYE	49.324.000		%3,2
5	BELÇİKA	27.702.000		%1,8
6	ALMANYA	24.899.000		%1,66
7	İTALYA	21.898.000		%1.46

2.2 İnşaat Ürünleri Sektöründe Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği Başlıca Ülkeler⁵

	Ülke Adı ⁶	İhracat Değeri (\$) (2024)	Miktar * (ton/kg...)	Oran (%) (İhracat Değeri/Toplam İhracat)
1	İTALYA	25.370.000		%25,7
2	FRANSA	22.228.000		%22,5
3	HOLLANDA	7.640.000		%7,7
4	ÇİN	6.729.000		%6,8
5	ALMANYA	4.903.000		%4.9
6	İSPANYA	4.443.000		%4,5
7	JAPONYA	3.629.000		%3.6
8	ABD	2.259.000		%2.2
	TÜRKİYE	36.000		%0,03

4

<https://www.trademap.org/Bilateral.aspx?nvpm=1%7c818%7c%7c120%7c%7cTOTAL%7c%7c%7c2%7c1%7c2%7c2%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1>

5

<https://www.trademap.org/Bilateral.aspx?nvpm=1%7c818%7c%7c120%7c%7cTOTAL%7c%7c%7c2%7c1%7c2%7c2%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1>

⁶ Kamerun'un inşaat malzemeleri alanında en büyük ticaret partnerlerinden olan " Nijerya, Çad, Orta Afrika Cumhuriyeti ve Gabon" gibi ülkeler ile ürün bazlı ticaret verileri açıklanmadığından veri listesine alınamamıştır.

2.3 İnşaat Ürünleri Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler (10 ürün)⁷

Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	İthalat Değeri (\$)	Türkiye'den İthalatı (\$)	Türkiye'den İthalatının Payı (%)
940540	Elektrik lambaları ve aydınlatma armatürleri	47.461.000	88.000	%0,18
760612	Alüminyum alaşımlarından, kalınlığı >02 mm. Olan, kare veya dikdörtgen şeklindeki levhalar, saçlar ve şeritler	42.409.000	195.000	%0,4
854449	Elektrik iletkenleri, gerilim <=100 V için, yalıtımlı konektörlerle donatılmış yeni	39.480.000	4.000	%0,01
730890	Demir veya çelikten yapılar ve yapı parçaları (köprüler ve köprü bölümleri hariç)	36.661.000	2.821.000	%7,6
854460	Elektrik İletkenleri, >100 V voltaj için, yalıtımlı, yeni	35.838.000	198.000	%0,55
732690	Demir veya çelikten mamul mallar, nes (döküm	27.795.000	1.011.000	%3,6

7

<https://www.trademapp.org/Bilateral.aspx?nvpm=1%7c120%7c%7c792%7c%7c7317%7c%7c%7c6%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1>

	mamuller veya demir veya çelik tel mamulleri hariç)			
761490	Alüminyumdan (çelik çekirdekli olanlar hariç) telli teller, kablolar, halatlar ve benzeri eşyalar	26.690.000	-	-
252310	Çimento Klinkerleri	24.573.000	1.878.000	%7,6
731700	Demir veya çelikten çiviler, raptiyeler, oluklu çiviler, zımba telleri ve benzeri eşyalar	21.674.000	-	-

2.4 İnşaat Ürünleri Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler (10 ürün)⁸

Ürün Adı	Tarife Pozisyonu (6 Basamaklı)	İhracat Değeri (\$)	Türkiye'ye İhracatı (\$)	Türkiye'ye İhracatının Payı (%)
760110	Alüminyum, alaşımsız, işlenmemiş	57.053.000	-	-
441899	Ahşap doğrama ve marangozluk işleri (bambudan yapılmış olanlar hariç, pencereler, Fransız pencereleri ve çerçeveleri, kapılar ve çerçeveleri ve eşikleri, direkler, kirişler, monte	5.996.000	-	-

8

<https://www.trademap.org/Bilateral.aspx?nvpm=1%7c120%7c%7c792%7c%7c4418%7c%7c%7c6%7c1%7c2%7c2%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1>

	edilmiş döşeme yapıları...)			
842839	Sürekli etkili asansörler ve konveyörler, mallar veya malzemeleri için...(yeraltında olanlar hariç)	960.000	-	-
441231	Sadece 6 mm.'den az kalınlıktaki tahta levhalardan oluşan ve en az bir dış katmanı tropikal olan kontraplak	841.000	-	-
441990	Ahşap sofa ve mutfak eşyaları ve iç dekorasyon eşyaları	798.000	-	-
441300	Metalize ahşap ve diğer yoğunlaştırılmış ahşaplar blok, levha, şerit veya profil şeklinde	704.000	-	-
441879	Bambu dışındaki ahşaptan, birleştirilmiş döşeme panelleri (çok katmanlı paneller ve... için paneller hariç)	347.000	-	-
440929	Ahşap, parke döşeme için şeritler ve frizler dahil monte edilmemiş, sürekli şekillendirilmiş...	340.000	-	-
854140	Fotovoltaik hücreler dahil olmak üzere ışığa duyarlı yarı iletken cihazlar	320.000	-	-

441891	Bambu malzemeden yapılmış inşaat doğramaları ve marangozluk işleri	210.000	-	-
--------	--	---------	---	---

3. Sektörde Ülkemizden İhracat (Değer ve Miktar)

3.1 Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (1.000 \$)⁹

	Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	2020	2021	2022	2023	2024
1	854449	Elektrik iletkenleri, gerilim <= 1.000 V için, yalıtımlı, konektörlerle donatılmamış, yeni	8.578	6.680	11.380	11.433	13.895
2	730890	Demir veya çelikten yapılar ve yapı parçaları (köprüler ve köprü bölümleri hariç)	757	1.822	2.821	1.797	2.821
3	252310	Çimento klinkerleri	24.704	19.855	19.068	1.443	1.878
4	940690	Prefabrik yapılar (tamamlanmış veya önceden monte edilmiş olsun veya	1.591	1.182	1.472	328	1.496

9

<https://www.trademap.org/Bilateral.aspx?nvpm=1%7c792%7c%7c120%7c%7cTOTAL%7c%7c%7c2%7c1%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1>

		olmasın) (ahşap ve modüler olanlar hariç)					
5	732690	Demir veya çelikten mamuller, nes (döküm mamuller veya demir veya çelik tel mamulleri hariç)	575	989	697	738	1.011
6	761010	Kapılar, pencereler ve bunların çerçeveleri ve kapı eşikleri, alüminyumdan (kapı donanımları hariç)	181	243	503	480	793
7	721420	Demir veya alaşımsız çelikten, girintili, çıkıntılı, oluklu veya diğer şekil bozuklukları olan çubuklar ve çubuklar .	3.150	2.381	4.101	385	765
8	760429	Alüminyum alaşımlarından çubuklar, çubuklar ve katı profiller, nes	368	242	686	854	496
9	690721	Ağırlıkça su emme katsayısı . . . olan seramik döşeme ve döşeme taşları, şömine veya duvar karoları.	163	454	730	1.274	431

10	721610	Sıcak haddelenmiş, sıcak çekilmişten daha ileri bir işleme tabi tutulmamış demir veya alaşımsız çelikten yapılmış U, I veya H profilleri .	774	517	1.830	37	416
	TOPLAM		40.84	34.3	43.2	18.769	24

4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş

4.1 Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler

Kamerun'da inşaat malzemeleri sektörü açısından yüksek potansiyel taşıyan şehirler, ekonomik faaliyetlerin yoğunluğu, nüfus artışı, altyapı projeleri ve kentsel dönüşüm çalışmaları gibi faktörlere bağlı olarak öne çıkmaktadır. Bunlar;

Douala: Kamerun'un en büyük şehri ve ana ticaret merkezidir. Büyük bir limana sahip olması nedeniyle ithalat ve dağıtım merkezi konumundadır. Sürekli artan konut ve ticari bina ihtiyacı bulunmaktadır.

Yaounde: Hükümet binaları, yabancı elçilikler ve büyük altyapı projelerine ev sahipliği yapmaktadır. Kentsel gelişim projeleri kapsamında konut, yol ve kamu binaları inşa edilmektedir. Ayrıca, ülkede otel sektöründe görünen büyük eksiklik 2021 yılında Kamerun'da düzenlenen Afrika Kupası zamanında ortaya çıkmış, bu nedenle de otelcilik sektörü özellikle başkent Yaounde olmak üzere diğer büyük şehirlerde ilgi alanına girmiştir.

Kribi: Derin Deniz limanı ve gelişen sanayi yatırımları ile hızla gelişmektedir. Bölgede serbest bölge, turizm fırsatları, doğalgaz ve enerji bölgeleri ile yeni yatırımlar hızla ilerlemektedir.

Bunun haricinde Kamerun'un genel olarak başta Kuzey bölgelerinde yer alan şehirlerin birbirleri ile entegrasyonu, Sahra altı ülkelerinin birbirleri ile bağlantılarını sağlayacak kıtasal bir karayolu inşaatı gereksinimi için başta Afrika Kalkınma Bankası, Afrieximbank, Dünya Bankası gibi büyük motanlı kreditorlerin desteği ile yol, köprü projeleri oldukça yaygın konumdadır.

4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı

Kamerun'da inşaat malzemeleri sektörü, hem yerel üreticiler hem de ithalatçılar tarafından şekillendirilen dinamik bir yapıya sahiptir. Ülke genelinde faaliyet gösteren 3.500'den fazla inşaat malzemesi tedarikçisi bulunmaktadır . Kamerun'un inşaat malzemeleri pazarı, 2025 yılında 3,57 milyar ABD doları gelir elde etmeyi hedeflemekte olup, yıllık ortalama %3,49 büyüme öngörülmektedir. Sektör, özellikle altyapı, konut ve enerji projeleriyle desteklenmektedir .¹⁰

Yerel olarak temin edilen malzemeler (kum, çakıl, kil, kireçtaşı) ve ithal ürünler (çimento, demir, seramik) pazarın temelini oluşturmaktadır. Hükümet, yerel malzemelerin kullanımını teşvik ederek maliyetleri düşürmeyi ve sürdürülebilirliği artırmayı amaçlamaktadır . Bu kapsamda ülkede 2023 yılından itibaren başta seramik üretimi (Çinli Kedo) gibi firmaların Kamerun'da üretim tesisi açmaları başlamıştır.

Ancak, her ne kadar hükümetin yerel üreticiyi desteklemek amacıyla uygulamaya koyduğu ve Kamerun Kalkınma Programı (SND-2030) dahilinde yer alan “ ithal ikameci sanayi” uygulaması bulunsu da, ülkede özellikle inşaat sektöründe ithal ürünlere yönelik talepler düzenli olarak artış göstermektedir.

Diğer yandan Kamerun'da en büyük inşaat malzemeleri tedarikçileri aşağıda yer almaktadır;

¹⁰ <https://www.statista.com/outlook/cmo/diy-hardware-store/hardware-building-materials/cameroon?utm>

SONECOMX	Tüm Kamerun Genelinde	+237686062295
SOREPCO	Tüm Kamerun Genelinde	+237699826781
COGENI	Tüm Kamerun Genelinde	+237677251008
ARNO	Douala	+237233501134
GROUPEQUIFEUROU	Tüm Kamerun Genelinde	+237233506300
GROUPE FOKOU	Douala/Yaounde Genelinde	+237 22 23 11 41
ORCA CAMEROUN	Yaounde-Douala	+237 6 97 02 02 90

4.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STKlar ve İletişim Bilgileri

Kamerun'da inşaat malzemeleri ticaretiyle ilgili faaliyet gösteren başlıca oda, birlik ve dernekler ile iletişim bilgileri aşağıda sıralanmıştır:

1	Kamerun Sanayi, Maden ve Zanaat Odası (CCIIMA)	Kamerun'daki en köklü ve kapsamlı ticaret odasıdır. İnşaat, sanayi, madencilik ve zanaat sektörlerinde faaliyet gösteren firmaları destekler ve uluslararası ticaretin teşvik edilmesinde önemli rol oynar.	• Adres: Rue de la Chambre de Commerce, B.P. 4011, Douala, Kamerun ☐ Telefon: +237 342 68 55 ☐ Faks: +237 342 55 96 ☐ E-posta: cride-g77@camnet.cm ☐ Web Sitesi: CCIIMA
2	Uluslararası Ticaret Odası – Kamerun (ICC Cameroon)	2020 yılında Douala'da açılan ICC Kamerun, CCIIMA ile iş birliği içinde çalışır. İnşaat sektörünü de kapsayan çeşitli alanlarda yerel işletmeleri destekler.	• Web Sitesi: ICC Cameroon
3	Kamerun Mühendisler Derneği (Cameroon Society of Engineers)	Kamerun'daki mühendislik sektörünün önde gelen kuruluşudur. İnşaat mühendisliği dahil olmak üzere mühendislik alanlarında faaliyet gösteren profesyonelleri temsil eder.	• Web Sitesi: Cameroon Society of Engineers

4.3 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler

Kamerun'a inşaat malzemeleri ithalatı yaparken, belirli belgelerin temin edilmesi ve bazı prosedürlerin izlenmesi gerekmektedir. Aşağıda, genel olarak gerekli belgeler ve dikkat edilmesi gereken hususlar yer almaktadır:

Zorunlu Belgeler:

1- BESC Belgesi (Bordereau Électronique de Suivi de Cargaison)

- Kamerun'a yapılan tüm ithalatlarda zorunludur.
- Bu belge, yükün çıkış noktasından varış limanına kadar olan sürecin takibini sağlar ve Kamerun gümrük makamlarının ithal edilen ürünlerin güvenliği ve uygunluğunu denetlemesine yardımcı olur.
- Belge, ihracatçı tarafından düzenlenir ve ürünlerin taşıma sürecinde her aşamada güncellenir.

2- Import Declaration (İthalat İzin Belgesi)

- Kamerun'daki ithalatçı tarafından düzenlenir.
- Bu belge, yüklemelerin devlet tarafından mali takibini sağlamaktadır.
- Arabalar ve zati eşya gönderileri bu belgeden muaftır.

3- Uygunluk Belgesi (CoC) – PECAE Programı Kapsamında

- Kamerun'da, ithal edilecek ürünlerin ulusal standartlara ve teknik şartnamelere uygunluğunu şart koşan PECAE programı uygulanmaktadır.
- Bu program kapsamında, ürünler ihracatçı ülkede denetim ve test süreçlerine tabi tutulur ve geçerli standartlara uygunlukları bir Uygunluk Belgesi (CoC) ile kanıtlanır.
- Bu belge, Kamerun merkezli L'Agence des Normes et de la Qualité (ANOR) tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından verilir.

4- Diğer Belgeler

- Konşimento (Bill of Lading)
- Fatura ve Navlun Faturası
- Yükleme Listesi
- Menşe Şahadetnamesi
- Sigorta Sertifikası
- Gümrük İthalat Deklarasyonu
- Yükleme Öncesi Denetim Temiz Belgesi
- Teknik Standarta Uygunluk/Sağlık Sertifikası (SGS)
- Terminal Teslim Belgeleri ¹¹

Beton Donatı (İnşaat Demiri) İthalatı Yasağı

¹¹ <https://www.sgs.com/tr-tr/services/kamerun-sevkiyat-oncesi-uygunluk-degerlendirmesi-pecae?utm>

- Kamerun'da beton donatı ithalatı, 2023 yılında da devam eden bir yasak kapsamındadır.
- Bu yasak, yerel üreticileri koruma amacıyla uygulanmaktadır ve yeni bir düzenlemeye kadar geçerliliğini sürdürmektedir.

4.4 Sektörde sevk öncesi inceleme zorunluluğu var mıdır? Varsa yetkilendirilmiş gözetim şirketleri hangileridir?

Kamerun'a inşaat ürünlerinin ithalatı sektöründe Sevk Öncesi İnceleme (Pre-Shipment Inspection, PSI) ve Uygunluk Değerlendirmesi (CoC – Certificate of Conformity) zorunludur. Bu zorunluluk, PECAE (Programme d'Évaluation de la Conformité Avant Embarquement) programı kapsamında uygulanmaktadır.

PECAE, Kamerun hükümeti tarafından uygulamaya konulan bir programdır ve ithal edilen ürünlerin:

- Ulusal ve uluslararası standartlara uygunluğunu sağlamak,
- Tüketici sağlığını ve güvenliğini korumak,
- Kalitesiz ve standart dışı ürünlerin ülkeye girişini engellemek amacıyla geliştirilmiştir.

İnşaat malzemeleri bu kapsamdaki yüksek riskli ürün gruplarındandır. İhracatçı ülkesinde sevkiyat öncesi ürünlerin fiziksel denetimi ve belgelendirmesi yapılmak zorundadır.

- Ürün testi ve fabrika denetimi gibi süreçleri içerebilir.
- İnceleme sonrası ürünlere CoC (Certificate of Conformity) belgesi düzenlenir.

Bu belge olmadan Kamerun gümrüğünde ürünler gecikebilir, ek masraf doğabilir ya da reddedilebilir.

Uygunluk Denetimi Yapan Yetkili Firmalar

Bu firmalar, Kamerun Standartlar ve Kalite Ajansı (ANOR – Agence des Normes et de la Qualité du Cameroun) tarafından yetkilendirilmiştir. PECAE (Programme d'Évaluation de la Conformité Avant Embarquement) programı kapsamında faaliyet gösterirler.

1. SGS (Société Générale de Surveillance)

- Web: sgs.com
- PECAE programı kapsamında dünyanın birçok ülkesinde Kamerun için uygunluk denetimi yapmaya yetkilidir.
- Numune alma, ürün testi, fabrika denetimi ve CoC (Certificate of Conformity) düzenleme hizmetleri sunar.

2. Intertek

- Web: intertek.com
- Kamerun için doğrudan her zaman aktif olmayabilir, ancak bazı bölgelerde veya ürün gruplarında ANOR tarafından geçici olarak yetkilendirilmiş olabilir.

3. TÜV Rheinland

- Web: <https://www.tuv.com/germany/de/>¹²

4.5 Sektördeki Önemli Fuarlar (milli katılım olup olmadığı) ve Tarihleri

Kamerun'da uluslararası olarak her 2 yılda bir düzenlenen PROMOTE fuarı Kamerun'un ve bölgenin en büyük uluslararası fuarı olmaktadır. Uluslararası INTERPROGRESS Vakfı tarafından düzenlenmektedir. Son PROMOTE Fuarı 17-25 Şubat 2024 tarihlerinde Kamerun/Yaounde'de düzenlenmiştir. Söz konusu fuar organizasyonu Bakanlığımız destek programı dâhilinde bulunmamaktadır.

4.6 Sektör firmalarına hitap eden ve gerçekleştirilmesi planlanan ticaret heyetleri

2025 yılı içinde 01-05 Temmuz 2025 tarihleri arasında Kamerun/Douala'da TIM ve İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri koordinasyonunda bir “ Genel Nitelikli Ticaret Heyeti” düzenlenmesi planlanmaktadır.

4.7 Varsa Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler

Kamerun'da genelde ihaleler devletin resmi kamu ihale alım kurumu “ AGENCE DE RÉGULATION DES MARCHÉS PUBLICS” tarafından yayınlanmaktadır. Resmi web adresi: <https://www.arpmp.cm'dür>.

4.8 Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi

Türkiye ile Kamerun arasında doğrudan bir Serbest Ticaret Anlaşması bulunmamaktadır. Ancak, Kamerun'da faaliyet gösteren Türk firmalarının, AB ile olan EPA hükümlerinden dolaylı olarak faydalanma potansiyeli bulunmaktadır. Bu nedenle, Kamerun pazarında faaliyet göstermeyi planlayan firmaların, EPA kapsamındaki ürün listeleri ve gümrük tarifeleri hakkında detaylı bilgi edinmeleri önemlidir.

Kamerun, çeşitli ülkeler ve bölgesel bloklarla Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA) ve Tercihli Ticaret Anlaşmaları (TTA) imzalamış olup, bu anlaşmalar ülkenin dış ticaretini şekillendirmektedir.

a) Avrupa Birliği (AB) – Ekonomik Ortaklık Anlaşması (EPA)

Kamerun, 2009 yılında AB ile bir Ekonomik Ortaklık Anlaşması imzalamıştır. Bu anlaşma, Kamerun menşeli ürünlerin AB pazarına gümrük vergisi ve kota olmaksızın girişine olanak tanımaktadır. Ayrıca, AB'den Kamerun'a yapılan ihracatın %80'i için 15 yıl içinde gümrük vergilerinin ve kotaların kademeli olarak kaldırılması öngörülmektedir.

2024 yılı itibarıyla, Kamerun EPA kapsamında gümrük vergilerinin dokuzuncu aşamasını uygulamaya koymuştur. Bu süreçte, AB ve Birleşik Krallık'tan ithal edilen belirli ürünlerdeki tarifeler azaltılmıştır. Her ne kadar bu düzenlemeler nedeniyle bazı vergi gelirlerinde düşüş yaşansa da, Kamerun'un toplam vergi gelirleri artış göstermiştir.

¹² <https://www.anor.cm/articles/tuv-rheinland-3eme-prestataire-mandate-par-le-gouvernement-du-cameroun-pour-les-operations-devaluation-de-la-conformite-des-produits-soumis-au-peca>

Kamerun-AB EPA'sı, Kamerun'un AB pazarına erişimini kolaylaştırırken, AB'den ithalatın kademeli olarak serbestleştirilmesini öngörmektedir. Bu durum, özellikle sanayi ekipmanları ve altyapı projeleri için AB'den ithalat yapan firmalar açısından avantajlıdır.

b) Birleşik Krallık – Ekonomik Ortaklık Anlaşması

Brexit sonrası, Birleşik Krallık ve Kamerun, AB-Kamerun EPA'sının hükümlerini sürdüren bir Ekonomik Ortaklık Anlaşması imzalamıştır. Bu anlaşma, 1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

20 Ağustos 2024 tarihinde Yaoundé'de düzenlenen ikinci BK-Kamerun EPA Komitesi toplantısında, ticaret politikaları, anlaşmanın uygulanması, ticarete karşılaşılan zorluklar, kalkınma iş birliği ve anlaşmanın yönetimi gibi konular ele alınmıştır. Toplantı, Kamerun Ekonomi, Planlama ve Bölgesel Kalkınma Bakanı Alamine Ousmane Mey ve BK Yüksek Komiseri Barry Lowen tarafından açılmıştır.

Toplantıda, BK tarafı, EPA'nın etkin uygulanmasını desteklemek ve Kamerun'da ticaret ve ekonomik kalkınmayı teşvik etmek amacıyla yürütülen ticaretle ilgili kalkınma iş birliği programları hakkında bilgi vermiştir. Bu kapsamda, BK Ticaret Ortaklıkları (UKTP) Programı aracılığıyla kakao işleme sektörüne destek sağlanmış ve daha önce Penja biberi üreticileri desteklenmiştir. Ayrıca, BK Uluslararası Yatırım (BII) ve Citi'nin risk paylaşım mekanizmasıyla ticaret finansmanı desteklenmiş ve Küresel Kereste Piyasası Reformu için Orman Yönetimi, Pazarlar ve İklim programı kapsamında çalışmalar yürütülmüştür.¹³

c) Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Bölgesi (AfCFTA)

Kamerun, Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Bölgesi'ne (AfCFTA) üyedir. 2021 yılında, Kamerun'dan Gana'ya yapılan ilk ihracat, AfCFTA kapsamında tercihli tarifelerle gerçekleştirilmiştir.

2024 yılı itibarıyla Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Bölgesi (AfCFTA), kıta genelinde ekonomik entegrasyonu artırmak amacıyla önemli ilerlemeler kaydetmiştir. AfCFTA, 1,3 milyar kişilik bir pazarı kapsayarak, Dünya Ticaret Örgütü'nün kuruluşundan bu yana en büyük serbest ticaret bölgesi olma özelliğini taşımaktadır. Afrika Birliği'ne üye 55 ülkeden 54'ü AfCFTA anlaşmasını imzalamış, 47'si ise onay sürecini tamamlamıştır. Nisan 2024'te AfCFTA, operasyonel aşamaya geçmiştir. Bu kapsamda Menşe kuralları belirlenmiş, ürünlerin gümrüksüz ticaret koşulları netleştirilmiştir. %90 oranında tarife indirimi hedeflenmiştir. Tarife dışı engellerin bildirilmesi için çevrimiçi mekanizmalar oluşturulmuştur. Pan-Afrika Ödeme ve Mutabakat Sistemi (PAPSS) devreye alınmıştır. Afrika Ticaret Gözlemevi kurulmuştur.

d) Tercihli olmayan ikili anlaşmalar

Kamerun, Fildişi Sahili (1962), Japonya (1962), Senegal (1974), Fas (1987), Nijerya (1963, 1982 ve 2015'te revize edilmiştir), Tunus (1999), Mısır, Çin (1972 ve 2002'de güncellendi), Güney Afrika Cumhuriyeti (2006) gibi farklı ülkelerle ticaret anlaşmaları imzalamıştır. Genel

¹³ <https://www.gov.uk/government/publications/uk-cameroon-economic-partnership-agreement-committee-joint-communique-20-august-2024/20-august-2024-uk-cameroon-economic-partnership-agreement-committee-joint-communique?utm>

olarak bu anlaşmalar, tarife tercihleri tanımaksızın ticaret ve yatırım alanında işbirliği için genel bir çerçeve oluşturmaktadır.

4.10 Sektörde Standartlar

a) Standartlar ve Kalite Ajansı (ANOR)

Kamerun'da standartların belirlenmesinden sorumlu ana kurum, 2009 yılında kurulan ve 2011'de faaliyete geçen Standards and Quality Agency (ANOR)'dur. ANOR, inşaat malzemeleri dahil olmak üzere çeşitli sektörlerde standartların oluşturulması, uygunluk değerlendirmesi, sertifikalandırma ve eğitim faaliyetlerini yürütmektedir. Ülkede yaklaşık 4.500 inşaat normu bulunmakta olup, bu normlar yapı malzemelerinin güvenliği ve dayanıklılığını sağlamayı hedeflemektedir. Bu ürünlere yönelik ticaret yapmak isteyen ticaret erbabımızın ANOR Resmi Sitesini ziyaret etmeleri oldukça önemlidir.¹⁴

b) Uygunluk Değerlendirme Programı (PECAE)

Kamerun, ithal edilen ürünlerin ulusal ve uluslararası standartlara uygunluğunu sağlamak amacıyla "Programme d'Évaluation de la Conformité Avant Embarquement" (PECAE) adlı bir uygunluk değerlendirme programı uygulamaktadır. Bu program kapsamında:

- İnşaat malzemeleri gibi düzenlemeye tabi ürünlerin ithalatında, Uygunluk Belgesi (Certificate of Conformity - CoC) alınması zorunludur
- CoC belgesi, ANOR tarafından yetkilendirilmiş bağımsız kuruluşlar (SGS, INTERTEK, TUV) tarafından düzenlenmektedir.
- Belge, ürünlerin Kamerun teknik düzenlemelerine ve standartlarına uygun olduğunu teyit eder ve gümrük işlemleri için gereklidir.

c) Sevk Öncesi İnceleme (Pre-Shipment Inspection)

Kamerun'a yapılan ithalatlarda, FOB değeri 2.000.000 FCFA (yaklaşık 3.050 Euro) ve üzeri olan tüm sevkیاتlar, sevk öncesi incelemeye tabidir. Bu inceleme, ürünlerin değerinin ve tarife sınıflandırmasının doğruluğunu kontrol etmeyi amaçlar.

d) İthalat Belgeleri ve Süreç

İnşaat malzemeleri ithalatında gereken belgeler şunlardır:

- Uygunluk Belgesi (CoC)
- Yükleme Belgesi (Bill of Lading veya Air Waybill)
- Fatura ve Paketleme Listesi
- Yerel Sigorta Sertifikası
- Gümrük Beyannamesi
- Gerekli teknik belgeler ve sertifikalar

¹⁴ <https://www.anor.cm/>

Bu belgeler, ithalat sürecinin sorunsuz ilerlemesi ve gümrük işlemlerinin tamamlanması için gereklidir.

e) BESC Belgesi (Bordereau Électronique de Suivi des Cargaisons)

Kamerun'a yapılan tüm ithalat işlemlerinde, BESC belgesi alınması zorunludur. Bu belge, yükün taşınması sürecinde takip edilmesini sağlar ve gümrük makamlarının ithal edilen ürünlerin güvenliği ve uygunluğu hakkında bilgi edinmesine yardımcı olur.

f) Bazı İnşaat Malzemeleri İçin Uygulanan Temel Standartlar

1. Çimento (Norme NC 234-2002)

- Dayanım sınıfı, priz süresi, stabilite ve incelik gibi teknik özellikler tanımlanmıştır.
- ISO 679 ve EN 197 normları referans alınır.

2. Beton ve Agregalar

- Agregada boyutu, yoğunluk, su emme oranı gibi özellikler standart altındadır.
- Betonarme yapılar için dayanıklılık ve yük taşıma kriterleri belirlenmiştir.

3. İnşaat Demiri (Rebar / Fer à béton)

- Çekme dayanımı, esneklik, yüzey yapısı (dişli vs.) gibi testlere tabi tutulur.
- Yerli üretim ve ithal demirler için farklı denetim seviyeleri mevcuttur.

4. Elektrik Tesisatı Malzemeleri

- Priz, kablo, şalter gibi malzemeler için CE veya IEC sertifikalı ürünler tercih edilir.
- Yüksek sıcaklık, yangın direnci ve iletkenlik gibi kriterlere uyum aranır.

5. Seramik, Karo ve Zemin Kaplamaları

- Kaymazlık, su geçirgenlik oranı, kimyasal dayanıklılık testleri zorunludur.

6. Alçıpan ve İzolasyon Malzemeleri

- Isı ve ses yalıtımı değerleri (R-değeri), yangına dayanıklılık sınıfları dikkate alınır.

4.11 Sektörde Etiketleme

Kamerun'da inşaat ürünlerinin etiketleme prosedürleri, ürün güvenliği, kalite ve tüketici bilgilendirmesini sağlamak amacıyla belirli standartlara ve düzenlemelere tabidir. Bu düzenlemeler, hem yerel üreticiler hem de ithalatçılar için geçerlidir ve uyulması zorunludur.

Etiketleme Gereklilikleri

Kamerun'da satılan tüm inşaat ürünlerinin ambalajlarında aşağıdaki bilgilerin bulunması gerekmektedir:

- **Ürün Adı:** Ürünün ticari veya yaygın adı.
- **Üretici veya İthalatçı Bilgileri:** Adı ve iletişim bilgileri.
- **Menşe Ülke:** Ürünün üretildiği ülke.
- **Üretim ve Son Kullanma Tarihi:** Ürünün üretildiği tarih ve kullanım süresi.
- **Kullanım Talimatları:** Ürünün doğru kullanımı için gerekli bilgiler.
- **Uygunluk Belgesi Numarası:** Ürünün ilgili standartlara uygunluğunu gösteren belge numarası.

Etiketler, Kamerun'un resmi dilleri olan **Fransızca ve İngilizce** olarak hazırlanmalıdır. Bu, tüketicilerin ürünü doğru şekilde anlamalarını ve kullanmalarını sağlar.

Uygunluk Değerlendirme ve Sertifikasyon

Kamerun'da inşaat ürünlerinin ithalatı ve satışı için Uygunluk Belgesi (Certificate of Conformity - CoC) alınması gerekmektedir. Bu belge, ürünün Kamerun'un teknik düzenlemelerine ve ulusal standartlarına uygun olduğunu gösterir. CoC belgesi, ANOR tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından düzenlenir.¹⁵

4.12 Sektörde Ambalajlama

Kamerun'da inşaat sektöründe ambalajlama prosedürleri, ürün güvenliği, çevresel sürdürülebilirlik ve tüketici bilgilendirmesi açısından belirli düzenlemelere tabidir. Bu düzenlemeler, hem yerel üreticiler hem de ithalatçılar için geçerlidir ve uyulması zorunludur.

Ambalajlama Standartları ve Yasal Düzenlemeler

Kamerun'da inşaat malzemelerinin ambalajlanmasıyla ilgili temel düzenlemeler şunlardır:

- **Ambalaj Tanımı:** Ambalaj, ürünleri korumak, taşımak ve tüketiciye sunmak amacıyla kullanılan her türlü materyali kapsar.
- **Etiketleme Gereklikleri:** Ambalaj üzerinde ürün adı, üretici veya ithalatçı bilgileri, üretim ve son kullanma tarihleri, menşe ülke ve kullanım talimatları gibi bilgiler yer almalıdır. Etiketler, Kamerun'un resmi dilleri olan Fransızca ve İngilizce olarak hazırlanmalıdır.
- **Uygunluk Belgesi (CoC):** İnşaat malzemelerinin ithalatı ve satışı için, ürünlerin Kamerun'un teknik düzenlemelerine ve ulusal standartlarına uygun olduğunu gösteren Uygunluk Belgesi alınması gerekmektedir. Bu belge, ANOR tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından düzenlenir.

Çevresel Sürdürülebilirlik ve Atık Yönetimi

Kamerun, çevresel sürdürülebilirliği teşvik etmek amacıyla ambalaj atıklarının yönetimine ilişkin düzenlemeler getirmiştir:

¹⁵ <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/cameroon-standards-trade>

- **Atık Yönetim Planı:** Üretici, ithalatçı veya distribütörler, ambalaj atıklarının toplanması, geri dönüşümü ve bertarafı için bir atık yönetim planı oluşturmalı ve uygulamalıdır.
- **Çevresel İzin:** Ambalaj üretimi, ithalatı ve satışı için çevresel izin alınması gerekmektedir. Bu izin, ambalaj atıklarının izlenebilirliğini ve çevreye duyarlı bir şekilde bertarafını sağlamayı amaçlar.

İnşaat Malzemeleri İçin Teknik Spesifikasyonlar

İnşaat malzemelerinin ambalajlanması ve etiketlenmesi, ürünün teknik özelliklerini ve kullanım talimatlarını içermelidir:

- **Teknik Belgeler:** İthal edilen malzemeler için, ürünün menşe ülkesinde üretildiğini ve kalite standartlarına uygun olduğunu gösteren belgeler sunulmalıdır.
- **Kullanım Talimatları:** Ürünlerin doğru kullanımı için gerekli talimatlar ambalaj üzerinde açıkça belirtilmelidir.¹⁶

4.13 Lojistik (nakliye süresi, en fazla tercih edilen taşıma modları, güzergahlar v.b.)

Kamerun, coğrafi konumu itibarıyla bölgede denize kıyısı olmayan Orta Afrika Cumhuriyeti ve Çad gibi ülkelere deniz yoluyla ulaşım konusunda önemli bir ülkedir. Bu avantajlarına rağmen, aşağıda detayları verildiği gibi, ülkede yeterli bir karayolu ve demiryolu ağı bulunmamaktadır.

Kamerun'da etkin bir demiryolu ağı olmaması nedeniyle taşımacılıkta kara yolu ile nakliye yapılmaktadır. Ancak karayolları bakımsız, son derece yüklü ve yol-araç güvenliği bakımından (işaretleme, genişlik ve diğer seyrüsefer gerekleri anlamında) son derece tehlikelidir. Güzergâh boyunca rüşvet almak isteyen güvenlik ve gümrük görevlileri tarafından sürekli olarak kontroller yapılmaktadır. Bununla birlikte ülkenin kuzey uç eyaleti ile batıda ayrılıkçılar tarafından yürütülen silahlı çatışmalar bir kenara bırakılırsa can güvenliği sorunu hakkında önemli herhangi bir tehlike bulunmamaktadır.

Her şeye rağmen Kamerun pazarına ve ülkenin kara tarafındaki hinterlandında bulunan denize çıkışı olmayan- ülkelere yönelik alternatif bir sevkiyat yolu bulunmamaktadır.

Zira Douala limanı bölgenin en büyük ve belirli kapasiteye sahip tek limanı konumdadır. Keza resmi istatistiklere göre ülkenin dış ticaretinin yüzde 95'i anılan liman üzerinden gerçekleştirilmektedir.

Douala limanı girişinin sürekli olarak taranması ile biriken kumların atılarak derinleştirilmesi gerekmektedir. Bu yüzden de limana 15.000 ton üzeri gemiler girememektedir. Kribi Derinsu limanının yakın geçmişte devreye girmesinden sonra ve Douala limanındaki modernizasyon çalışmalarında ilerleme sağlanması ile birlikte yukarıda kayıtlı sorunlardan en azından yoğunluktan kaynaklanan kısmının bir miktar hafiflemesi beklenmektedir. Nitekim son

¹⁶ https://nicholasinstitute.duke.edu/sites/default/files/plastics-policies/2384_TR_Final_Cameroon%202012%20packaging%20regulation.pdf?utm_

dönemde tek gişe uygulaması, elektronik belge yönetim sistemi gibi uygulamalarla Douala limanında ithalatta bekleme süresinin ortalama yedi, ihracatta iki güne düşmüş olduğu açıklanmıştır.

Havayolu ile taşımacılığında ise THY tarafından haftanın 7 günü olmak üzere İstanbul-Yaounde/Douala arası THY tarafından seferler düzenlenmektedir. Söz konusu seferlerin doluluk oranı %85 civarındadır. Söz konusu seferlerden 2 tanesi geniş gövdeli büyük uçaklarla yapılmaktadır. İki ülke arasında son dönemde artan ticaret hacmine bakıldığında ve lojistiğin bunda en büyük etken olduğu düşünüldüğünde geniş gövdeli uçuş sayılarının gerek ihracatçılarımıza pazara kolay ulaşım ve düzenli mal sevkiyatı, gerekse de THY için büyük katkı sağlayacağı düşünülmektedir. THY'nin düzenli olarak uçuşlarda "trader" olarak getirdiği bagajlar ve uçak altı kargo sevkiyatları özellikle son dönemde oldukça fazla talep ile karşılaşmaktadır.

a) Taşıma Modları Bazında İthalat ve İhracat Rakamları

Karayolu: Mümkün değil.

Denizyolu: Şu andaki ithalat ve ihracat rakamlarının 95%'si.

Demiryolu: Mümkün değil.

Havayolu: Yukarıda da belirtilen nedenlerle şimdilik sadece yolcu beraberliği ve yükte hafif ama değerli ürünler havayolu ile gelebilmektedir. Bunların da yılda 10-12 milyon \$ tutarında olduğu tahmin ediliyor.

b) Navlun Fiyatları (Konteyner)

Konteyner ve dökme yük taşımacılığında fiyatlar yaz-kış değişmektedir. 20' bir konteynerin Türkiye-Douala arası navlun fiyatı 3.500-3.700 \$ civarındadır. 40'lık bir konteynerin Türkiye-Douala arası navlun ücreti ise 6.000-6.500 \$ civarındadır.

Liman ücretleri: Konteynerlerin liman ücreti ilk 15 gün için tanınan ardiye muafiyetinden sonra günlük 18.000- 20.000 FCFA (30-35) Euro arasında değişmektedir.

Karayolu: Karayolundan sevk edilecek konteynerlerin taşıma ücreti 250 km için 600.000 FCFA (900-950 Euro) civarındadır. Bu örnek fiyat Douala-Yaounde için verilmiştir.

Demiryolu: 2016 yılında Douala-Yaounde demiryolunda meydana gelen büyük bir kazadan sonra bu hat ulaşımına kapatılmış, ancak son dönemde tekrar açılmıştır. Douala Liman'dan Ngaoundere'ye konteyner nakliye ücreti 2.100 Euro civarındadır. (Söz konusu güzergah özellikle Douala Limanı- Çad/Orta Afrika varışlar için bir aktarma noktası olarak tercih edilebilir. Ancak, karayoluna göre maliyeti daha yüksek olarak değerlendirilmektedir.)

c) Taşımacılık Güzergâhına İlişkin Bilgiler

Halihazırda Kamerun'un uluslararası ticaretinin devam ettiği en önemli merkez Douala limanıdır. Ülkemizle yapılan ticarete de söz konusu liman kullanılmaktadır. Diğer yandan son dönemde uluslararası ticarete aktif olarak kullanılmaya başlanan Kribi Limanı da seçenekler

arasındadır. Kribi Limanı'nın deniz derinliğinin daha yüksek olması nedeniyle gemiler limana daha rahat yanaşabilmektedir. Douala Limanı sığ liman olduğu için gelen gemiler 20-25 km açıkta bekleyip, gelen römorklar ile malın küçük tonajlı gemilere aktarımı ile limana getirilmektedir. Bu nedenle, son dönemde hem fiyat marjının daha uygun olması, hem de limandan çıkış işlemlerinin daha hızlı olması nedeniyle Kribi Limanı tercihi artmaktadır.

4.14 Dağıtım Kanalları

Yukarıda da ifade edildiği üzere ülkenin ve bölgenin genel dağıtım kanalları Douala ve Kribi Limanlarıdır. Ülkeye bu limanlar üzerinden gelen eşya genel olarak Kribi-Edea-Douala-Yaounde- Gaoundere- Garuoa istikameti ile ülke içinde batıdan kuzey/güney istikametine dağıtılmaktadır. Gaoundere'den Marua/Garua üzerinden Orta Afrika Cumhuriyeti ya da Çad'a sevkiyatlar karayolu üzerinden yapılabilir. Diğer yandan ülkenin Douala-Yaounde-Gaoundere istikametinde bir demiryolu hattı da bulunmaktadır. Bu hat üzerinden de taşımalar yapılmaktadır. Ancak, ülkede genel olarak tercih edilen dağıtım yolu karayolu olmaktadır. Diğer yandan ülkenin son dönemde demiryolu altyapısını modernizasyonuna ilişkin çalışmaları başlamıştır. Bunun yanında, Kamerun-Çad ve Kongo istikametlerini bağlayacak yeni bir demiryolu hattı üzerinde de çalışmalar yürütülmektedir. Söz konusu hatların modernizasyonu ve yeni yatırımları Afrika Kalkınma Bankası, Dünya Bankası, AB Fonu gibi çok taraflı fonlar ile geliştirilmeye çalışılmaktadır.

4.15 E-Ticaret (Sınır Ötesi E-Ticaret/E-İhracat)

Kamerun'un 21 Aralık 2010 tarihli 2010/021 sayılı Elektronik Ticaret Yasası'nın 2. Bölümüne göre, elektronik ticaret, bir kişinin elektronik araçlar yoluyla mal ve hizmet sağlamayı ya da sağlanmasını temin etmeyi amaçladığı ticari bir faaliyettir.

İşletmeler dijital platformlara giderek daha fazla yönelirken, Kamerun'daki E-Ticaret Yasası'nı ve buna tabi olan Tüketici Koruma Yasası'nı anlamak, uyumluluğun sağlanması ve olası yasal risklerin önlenmesi açısından büyük önem taşır.

Bu yasal çerçeve, sözleşme hukuku, tüketici hakları, veri koruma ve fikri mülkiyet hakları gibi alanları kapsar ve tüm bu konular çevrim içi ticaret dünyasında birbiriyle kesişmektedir.

Kamerun'da e-ticaret hukuku, temelde çevrim içi işletmelerin tüketiciler ve diğer işletmelerle nasıl ilişki kurduğunu düzenler. Çevrim içi sözleşme ve işlemler için uyulması gereken kuralları belirler. Bu düzenlemelerin temellerini anlamak, girişimcilerin dijital sözleşmeleri ve etkileşimleri güvenle yönetmesine olanak tanır.

Kamerun'daki e-ticaret ortamını şekillendiren birkaç temel düzenleme vardır. Bunları anlamak, çevrim içi işletmeler için oldukça önemlidir.

Bunlardan ilki, 21 Aralık 2010 tarihli ve 2010/021 sayılı Elektronik Ticaret Yasası'dır. Bu yasa, elektronik imzalara el yazısıyla atılmış imzalarla aynı hukuki geçerliliği tanımaktadır. Bu yasal düzenleme, çevrim içi sözleşmelerin yapılma şeklinde devrim yaratmıştır.

Bir diğerk önemli düzenleme ise 23 Aralık 2024 tarihli ve 2024/017 sayılı Kişisel Verilerin Korunmasına İlişkin Yasadır. Bu yasa, Kamerun'daki bireylerin kişisel bilgilerinin gizliliğini ve işlenmesini düzenler.

Kamerun'daki 2011/012 sayılı Tüketici Koruma Yasası, çevrim içi pazarlamada adil uygulamaları teşvik eden ve yanıltıcı reklamlara karşı önlem alan düzenlemeler içerir.

Ayrıca, çevrim içi işlemlerde şartlar ve koşulların açıkça belirtilmesi zorunludur. E-ticaret işletmeleri, iade politikaları, kargo ücretleri ve veri kullanımı hakkında net bilgi sağlamak zorundadır. Bu şeffaflık, tüketicilerin bilinçli kararlar vermesini sağlar ve sağlıklı bir dijital ticaret ortamı oluşturur.

Ayrıca, hatalı ürünlerde iade ya da değişim hakkı gibi mekanizmalar, tüketici haklarının güçlendirilmesi açısından önemlidir. Bu tür uygulamalar, çevrim içi perakendecilerin müşteriyle güven temelli ilişkiler kurmasına yardımcı olur.

Dijital çağda, veri gizliliği ve güvenliği, hem tüketiciler hem de işletmeler açısından önemli konular haline gelmiştir. Kamerun'un 2024/017 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Yasası ve GDPR gibi düzenlemeler, kişisel bilgilerin korunmasının önemini vurgular.

İşletmeler, kapsamlı veri güvenliği politikaları uygulamalıdır. Aksi takdirde, veri ihlalleri ciddi mali cezalara ve müşteri güveninin kaybına yol açabilir.

Kamerun'daki çevrim içi ortamda, yenilikleri korumak adına OAPI (Afrika Fikri Mülkiyet Örgütü) yasalarının ayrıntılarını bilmek kritik öneme sahiptir.

OAPI, CEMAC, OHADA ve birçok Frankofon Afrika ülkesinde yaratıcı eserlerin (grafik, ses, yazılı içerik), ticari markaların ve patentlerin korunmasından sorumlu organdır.

İşletmeler, üçüncü taraf materyallerini kullanmadan önce gerekli izinlere sahip olmalıdır; aksi takdirde yasal anlaşmazlıklarla karşılaşabilirler. Marka isimleri ve logoları gibi ticari markalar, yoğun dijital ortamda kimliğin korunması açısından büyük önem taşır.

4.15.1 Ülkedeki Pazaryerleri

1. Jumia Cameroon

Afrika'nın en büyük e-ticaret platformlarından biri olan Jumia, Kamerun'da da faaliyet göstermektedir. Elektronikten modaya, ev eşyalarından market ürünlerine kadar geniş bir ürün yelpazesi sunmaktadır.

2. Afrosmartshop

Afrosmartshop, satıcılar ve alıcıları bir araya getiren bir pazar yeri sunar. Kendi lojistik ağı ve ödeme hizmetleriyle, Kamerun'da ve yurtdışında müşterilere hizmet verir.

3. Glotelho.cm

Glotelho, elektronik, ev aletleri, moda ve daha birçok kategoride ürün sunan popüler bir çevrimiçi mağazadır.

4. Market Express & Prem Market

Market Express ve Prem Market, elektronik, gıda ve moda ürünleri gibi çeşitli kategorilerde ürünler sunan yerel e-ticaret siteleridir. Her iki platform da Kamerun'da çevrimiçi alışverişin önemli oyuncularındandır.

Uluslararası E-Ticaret Platformları

1. Ubuy Cameroon

Ubuy, uluslararası markaların ürünlerini Kamerun'a sunan bir platformdur. Elektronik, moda, güzellik ürünleri ve daha fazlasını içeren geniş bir ürün yelpazesiyle, sınır ötesi alışveriş deneyimi sağlar.

2. AliExpress, SHEIN, Temu

Bu küresel platformlar, Kamerun'daki kullanıcılar arasında da popülerdir. Özellikle moda, elektronik ve ev eşyaları kategorilerinde geniş ürün seçenekleri sunarlar.

3. Mobil Uygulamalar ve Sosyal Ticaret

Kamerun'da mobil cihazlar üzerinden alışveriş yapmak oldukça yaygındır. Facebook Marketplace gibi sosyal medya platformları da, bireylerin ürün alım-satımı yapabildiği popüler mecralardır. Ayrıca, birçok e-ticaret platformunun mobil uygulamaları, kullanıcı deneyimini artırmak için çeşitli özellikler sunmaktadır.

Kamerun'da e-ticaret sektörü, hem yerel hem de uluslararası platformlarla hızla büyümekte ve çeşitlenmektedir. Bu gelişmeler, tüketicilere daha fazla seçenek sunarken, işletmelere de dijital pazarda yer alma fırsatı tanımaktadır.

4.15.2 Özel Günler, Bayramlar v.b.

1 Ocak Yeni Yıl
11 Şubat Gençlik Günü
08 Mart Dünya Kadınlar Günü
01 Mayıs İşçi Bayramı
20 Mayıs Ulusal Birlik Günü
25 Aralık Noel
Ramazan Bayramı
Kurban Bayramı
Paskalya
Ascension Day (Hz. İsa Göğe Yükselişi)
Meryemin Göğe Yükselişi – 15 Ağustos
Azizler Günü- 01 Kasım

4.15.3 En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları

Kamerun’da en çok kullanılan sosyal medya platformları (2024 itibarıyla):

- 1- Facebook
- 2- WhatsApp
- 3- Youtube
- 4- Instagram
- 5- TikTok
- 6- Twitter/X
- 7- LinkedIn

4.15.4 E-Ticaretteki Gümrük Vergileri ve Muafiyetleri

Kamerun’da e-ticaret yoluyla ülkeye giren ürünlerde gümrük vergileri ve muafiyetler, geleneksel ithalat kurallarına büyük ölçüde bağlıdır. Ancak dijitalleşmenin artmasıyla birlikte e-ticaret üzerinden gelen ürünlerin vergilendirilmesi de daha fazla gündeme gelmiştir.

Kamerun’da E-Ticarette Gümrük Vergileri ve Muafiyetler

Genel Gümrük Vergileri (Tarife Rejimi)

Kamerun, CEMAC (Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu) üyesidir ve bu kapsamda CEMAC Gümrük Tarifesi (TEC - Tarife Extérieur Commun) uygulanmaktadır. E-ticaret ürünleri bu çerçevede sınıflandırılır:

Ürün Grubu	Gümrük Vergisi
Temel Gıda, İlaç	%5 (Düşük Tarife)
Orta Öncelikli	%10-20
Lüks Tüketim	%30’a kadar çıkabilir

KDV ve Diğer Vergiler

- **Katma Değer Vergisi (TVA/KDV):** %19,25 oranında uygulanır.
- **İstatistik Vergisi (IS):** Genellikle %1 oranında alınır.
- **Toplum Gelişim Vergisi (TDC):** %0,45 oranında uygulanabilir.

E-ticaret üzerinden gelen ürünlerde de bu vergiler, ürünün CIF bedeli (mal bedeli + sigorta + navlun) üzerinden hesaplanır.

Vergi Muafiyetleri (Muaf Kategoriler)

Bazı özel durumlarda gümrük vergisi muafiyeti söz konusu olabilir:

Durum/Kategori	Muafiyet Durumu
Değeri 5000 FCFA(8 USD) altı ürünler	Bazı durumlarda muafiyet tanınabilir
Eğitim Materyalleri/Kitaplar	Gümrük Vergisinden Muaftır
Yardım amaçlı gönderiler/ STK Ürünleri	Özel İzin İle Vergiden Muaftır
Diplomatik Gönderiler	Tam Muafiyet

Küçük Paketler ve Bireysel Gönderiler

Eğer bireysel bir müşteri yurt dışından bir e-ticaret platformu üzerinden ürün sipariş ederse:

- Paketin değeri 50.000 CFA (yaklaşık 80 USD) altında ise, bazı durumlarda vergiden muaf tutulabilir. Ancak bu durum ticari değil, kişisel kullanım için siparişlerde geçerlidir.
- Kamerun Gümrük İdaresi (Direction Générale des Douanes), bu tür gönderilerde paket içeriği ve değeri üzerinden gümrük kontrolü yapar.

4.15.5 E-Ticarete Yönelik Düzenlemeler

Elektronik Ticaret Kanunu

Law No. 2010/021 of 21 December 2010 on Electronic Commerce

Bu yasa, Kamerun'da e-ticaretin temelini oluşturur. Bazı önemli maddeleri:

- Elektronik işlemler ve sözleşmelerin yasal geçerliliğini tanır.
- Elektronik imza, fiziksel imza ile aynı hukuki değere sahiptir.
- Ticari işlemlerde kullanılan dijital verilerin geçerliliği düzenlenmiştir.
- E-ticaret sitelerine ürün/hizmet açıklama, fiyat, sözleşme şartları gibi bilgileri açık ve şeffaf şekilde sunma zorunluluğu getirir.

Kişisel Verilerin Korunması Yasası

Law No. 2024/017 of 23 December 2024 on Personal Data Protection

Yeni çıkan bu yasa, veri güvenliği ve kullanıcı gizliliğini korumayı hedefliyor:

- Kişisel verilerin rızasız toplanması, işlenmesi ve üçüncü taraflarla paylaşılması yasaktır.
- E-ticaret siteleri, kullanıcı verilerinin nasıl işlendiğini açıkça bildirmekle yükümlüdür.
- Kullanıcılara verilerini silme veya işlenmesini durdurma hakkı tanınır.

Tüketici Koruma Yasası

Law No. 2011/012 on Consumer Protection

Bu yasa, e-ticaret yoluyla alışveriş yapan tüketicilere güvence sağlar:

- Ürün iade ve değişim hakları düzenlenmiştir.
- Alıcıya açıkça teslimat süresi, garanti, cayma hakkı, fiyat bilgisi gibi detayların sunulması zorunludur.
- Yanıltıcı reklamlar ve aldatıcı kampanyalar yasaktır.

Elektronik İletişim Yasası

Law No. 2010/013 of 21 December 2010 on Cybersecurity and Cybercrime

Bu yasa, e-ticaret dahil tüm dijital işlemlerde güvenliği sağlama amacı taşır:

- Kimlik avı (phishing), sahte siteler, siber saldırılar gibi olaylara karşı önlem alınmasını zorunlu kılar.
- E-ticaret platformlarının sunucu güvenliği, şifreleme, güvenli ödeme gibi altyapılara sahip olması beklenir.

4.15.6 E-Ticarete Yönelik Lojistik Hizmetleri (Hızlı kargo ve sipariş karşılama hizmetleri (fulfillment) sunan firmalar v.b.)

Kamerun'da e-ticaretin gelişmesiyle birlikte, lojistik ve sipariş karşılama (fulfillment) hizmetleri de önem kazanmıştır.

Uluslararası Lojistik ve Fulfillment Hizmet Sağlayıcıları

1. ShipBob

ShipBob, Kamerun'da doğrudan bir fulfillment merkezi bulunmamasına rağmen, ABD, Avrupa, Kanada ve Avustralya'daki merkezlerinden Kamerun'a gönderim yapmaktadır. Bu sayede, Kamerun'daki e-ticaret markaları, ShipBob'un küresel ağı aracılığıyla siparişlerini yönetebilirler.

2. DHL Express

DHL, Kamerun'da hızlı ve güvenilir uluslararası kargo hizmetleri sunmaktadır. E-ticaret işletmeleri için özel çözümler sunarak, siparişlerin zamanında ve güvenli bir şekilde müşterilere ulaşmasını sağlar.

3. GEODIS

GEODIS, Kamerun'da kapsamlı lojistik çözümleri sunan küresel bir lojistik sağlayıcısıdır. E-ticaret işletmeleri için depolama, taşıma ve sipariş karşılama hizmetleri sunarak, tedarik zinciri yönetimini kolaylaştırır.

4. UPS

Kamerun'da etkin bir altyapı ve dağıtım kanalı bulunan lojistik sağlayıcıdır.

Yerel Lojistik ve Fulfillment Hizmet Sağlayıcıları

1. AB Capital Logistics

AB Capital Logistics, Kamerun'da üçüncü taraf lojistik (3PL) hizmetleri sunan önde gelen şirketlerden biridir. Hizmetleri arasında gümrükleme, hava ve deniz taşımacılığı, kara taşımacılığı, depolama ve sipariş karşılama bulunmaktadır. Ayrıca, teknolojik çözümlerle gönderi takibi ve görünürlük sağlayarak, işletmelere özel lojistik planları sunar.

2. Chia Logistics Ltd

Chia Logistics, Kamerun içinde ve uluslararası alanda kargo taşımacılığı hizmetleri sunmaktadır. Güvenli, verimli ve sürdürülebilir taşımacılık çözümleriyle, müşterilerine kaliteli hizmet sağlamayı hedefler.

3. Africa Delivery Express (ADEX)

ADEX, Kamerun'da e-ticaret teslimatları, aynı gün şehir içi teslimatlar, ertesi gün teslimatlar, kapıda ödeme ve ön ödemeli teslimatlar gibi çeşitli hizmetler sunmaktadır. Ayrıca, uzak bölgelere teslimat, depolama ve sipariş karşılama hizmetleri de sağlamaktadır.

4. Campost

Campost, Kamerun'un resmi posta hizmeti sağlayıcısıdır ve e-ticaret lojistiği için çözümler sunmaktadır. Hizmetleri arasında EMS, şehir içi teslimatlar ve dijital lojistik çözümleri bulunmaktadır.

4.16 Tanıtım ve Pazarlama

Kamerun, genç bir nüfusa sahiptir; CIA World Factbook'un 2020 tahminine göre, nüfusun %62,38'i 25 yaşın altındadır. Ekonomik zorluklara rağmen, Kamerun'daki tüketiciler son

yıllarda artan yıllık harcanabilir gelirin keyfini çıkarmaktadır; bu da artan tüketici harcamalarına yol açmıştır (2021 yılında kişi başına GSYİH'nın yaklaşık 1.650 ABD Doları olduğu tahmin edilmektedir – IMF verisi).

Kırsal alanlarda yoksullukla mücadele devam etse de, ülkede artan sayıda genç profesyonelin katkısıyla büyüyen bir kentsel orta sınıf oluşmuştur. Perakende sektörü giderek daha modern ve organize bir hale gelmektedir.

Tüketici Davranışları

Fiyat ve erişilebilirlik, Kamerun'daki çoğu tüketici için temel belirleyici unsurlardır. Ancak daha varlıklı küçük bir kesim, marka bilinirliği ve kaliteyi de dikkate almaktadır.

Aile, Kamerun halkının yaşamında merkezi bir rol oynadığından, aile temalı reklam kampanyalarının daha güçlü bir etki yaratması olasıdır. Açık hava reklamcılığı, etkili bir reklam biçimi olabilir.

Geçmişte tüketiciler yabancı ürünleri kalite ve güvenilirlik açısından daha üstün görme eğilimindeyken, özellikle tarım ve gıda sektöründe Kamerun üretimi ürünler giderek daha fazla rağbet görmeye başlamıştır.¹⁷

Facebook, WhatsApp, Instagram ve TikTok en çok kullanılan sosyal medya platformları ve genç nüfusu yönlendiren ana etmendir. Özellikle marka tanıtım ve reklamları için Influencer iş birlikleri etkili olabilir.

Google Ads & Facebook Ads ülkede oldukça yaygın kullanılan ilan ve reklam alanları olarak gelişim göstermeye devam etmektedir.

Yerel dijital medya da Kamerun merkezli dijital gazeteler, bloglar ve haber siteleri tanıtım için kullanılabilir.

Ancak ülkede; gelir seviyesinin oldukça düşük olmasından dolayı fiyat duyarlılığı yüksektir. Fiyat/performans mesajı önemlidir. Ülkede başta Fransız, Çin ürünlerine yönelik bir tecrübe olduğundan dolayı ülkede güven inşa etmek gerekir; tanındık markalara daha fazla yönelme eğilimi vardır.

4.17 Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler

Kamerun inşaat sektörünün 2025 yılında, enerji ve kamu hizmetleri, kara yolu ve demir yolu altyapı inşaat projelerinde kamu ve özel sektör yatırımları tarafından desteklenen %3,5 oranında reel büyüme kaydetmesi bekleniyor. Kamerun Ulusal İstatistik Enstitüsü'ne (NSO) göre, inşaat sektörünün katma değeri, 2024 yılı birinci çeyreğinde yıllık %3 oranında bir artış gösterdi ve bunu 2023 yılının üçüncü çeyreğinde %3,5 ve dördüncü çeyreğinde %4,3'lük yıllık artışlar izledi. 2024 Aralık ayında, Kamerun hükümeti 2025 mali yılı için Devlet Bütçesi finansal tasarısını onayladı ve bu bütçede toplam 7,3 trilyon CFA (11,9 milyar dolar) harcama öngörülüyor. Bunun içinde, hükümet 2024 Bütçesinde tahsis edilen 1,6 trilyon CFA'nın (\$2,6

¹⁷ <https://www.lloydsbanktrade.com/en/market-potential/cameroon/marketing>

milyar) üzerine, 1,9 trilyon CFA (\$3 milyar) tutarında Kamu Yatırım Bütçesi (PIB) ayırmayı planlıyor.

Kamerun inşaat sektörünün 2026-2029 yılları arasında yıllık ortalama %6,3 oranında bir büyüme kaydedeceğini öngörüyor; bu büyüme, ulaştırma ve enerji altyapısı geliştirilmesine yönelik kamu-özel sektör yatırımları ve Stratégie Nationale de Développement 2020–30 planı (Ulusal Kalkınma Stratejisi, SND30 olarak bilinir) kapsamında yapılan yatırımlar ile desteklenecektir. SND30 girişimi ile, Kamerun hükümeti, 2023 yılında 9.885 km olan asfalt yol uzunluğunu 2027 yılına kadar 11.300 km'ye çıkararak 1.415 km daha asfalt yol yapmayı hedeflemektedir. 2024 Kasım ayında, Avrupa Birliği, Kamerun'a önümüzdeki üç yıl boyunca altyapıyı geliştirmek ve yabancı yatırımları çekmek amacıyla 59,2 milyar CFA (\$96 milyon) sağlama sözü vermiştir. Bu kredi, Kamerun'un enerji sektörünü, kara yolu altyapısını ve demir yolu ağını geliştirmesine yardımcı olacaktır. Ayrıca, hükümetin 2035 yılına kadar elektrik karışımındaki yenilenebilir enerji payını %25'e çıkarma ve 2030 yılına kadar 2010 seviyelerine kıyasla sera gazı emisyonlarını %35 oranında azaltma planı, enerji ve kamu hizmetleri inşaat sektörünün üretimini desteklemesi beklenmektedir.

Diğer yandan, Kamerun'daki inşaat malzemeleri sektöründe düşük tüketici talebi ve sınırlı dijital teknolojilere erişim gibi faktörler nedeniyle minimal bir büyüme göstermektedir. Bu yavaş büyüme, ülkenin ekonomik zorlukları ve sınırlı altyapıdan etkilenmektedir.

Müşteri Tercihleri: renovasyon projelerine artan ilgi ve öz yeterlilik isteği, inşaat malzemeleri ve donanım ürünlerinin popüleritesinin artmasına yol açmıştır. Bu trend, sürdürülebilir yaşam tarzına doğru bir kayma ve kişisel yaşam alanlarını özelleştirme arzusuyla beslenmektedir. Ayrıca, orta sınıfın artan sayısı ve teknoloji aracılığıyla bilgiye erişimin artmasıyla, tüketiciler bu projeler için daha kaliteli ve çevre dostu ürünlere yönelmektedir.

Pazardaki Trendler: Kamerun'da, İnşaat Malzemeleri ve Donanım Pazarı, giderek artan dijitalleşme trendiyle karşı karşıya kalmaktadır; daha fazla perakendeci çevrimiçi sipariş ve teslimat hizmetleri sunmaktadır. Bu trend, müşterilerin ürünleri evlerinin konforunda rahatça satın alabilmesini sağladığı için önemli bir gelişmedir. Ayrıca, perakendecilerin daha geniş bir müşteri kitlesine ulaşmalarını ve satışları artırmalarını sağlar. Ancak, bu trendin geleneksel fiziksel mağazalar için bazı sonuçları olabilir, çünkü bu mağazaların rekabetçi kalabilmek için değişen pazar koşullarına uyum sağlaması gerekebilir. Ayrıca, e-ticaretin artışı, fiyat rekabetinin artmasına ve ürün kalitesini koruma konusunda potansiyel zorluklar yaşanmasına yol açabilir.

Yerel Özel Durumlar: Kamerun'daki İnşaat Malzemeleri ve Donanım Pazarı, benzersiz düzenleyici ortamından büyük ölçüde etkilenmektedir. Sıkı ithalat düzenlemeleri nedeniyle, yerel üreticiler rekabet avantajına sahiptir. Ayrıca, inşaat projeleri gibi uygulamalar yaygındır ve bu da inşaat malzemelerine olan talebi artırmaktadır. Ülkenin coğrafyası ve iklimi, hava koşullarına dayanıklı malzemeler gibi özel ürünlere ihtiyaç duyulmasını gerektirir ve bu, pazarı niş bir pazar haline getirir. Bu faktörler, pazar dinamiklerine katkıda bulunur ve pazarı diğer pazarlarla farklılaştırır.

Temel Makroekonomik Faktörler: Kamerun'daki İnşaat Malzemeleri ve Donanım Pazarı, küresel ekonomik trendler, ulusal ekonomik sağlık, mali politikalar ve finansal göstergeler gibi çeşitli makroekonomik faktörlerden etkilenmektedir. Pazar, ülkedeki artan kentleşme ve altyapı geliştirme nedeniyle büyüme beklemektedir. Hükümetin renovasyon kültürünü teşvik etme ve ev geliştirme projeleri için finansmana erişimi artırma girişimleri de pazarın büyümesine

katkıda bulunmaktadır. Ayrıca, inşaat faaliyetlerindeki artış ve sürdürülebilir ve enerji verimli malzemelere olan ihtiyaç, inşaat malzemeleri ve donanım ürünlerine olan talebi artırmaktadır. Ancak, krediye sınırlı erişim ve yüksek faiz oranları gibi zorluklar pazar büyümesini engelleyebilir.¹⁸

- Diğer yandan, ülkenin iklim şartları nedeniyle alıcılar dayanıklı, suya ve pasla karşı dirençli ürünleri tercih etmektedir.
- Uzun ömürlü, bakım maliyeti düşük malzemelere yönelim var (örneğin galvanizli demir, çimentolu tuğla, paslanmaz kaplamalar).
- Fiyat Duyarlılığı tüketiciler için belki de en önemli etkidir. Özellikle bireysel konut inşaatlarında fiyat en belirleyici unsurlardan biri olmaktadır. Bu nedenle; Çin, Türkiye, Hindistan gibi ülkeler bu sektörde güçlü konumdadır.
- Halk arasında maliyet ve yüksek gümrük duvarları nedeniyle yerel üretim malzemelerine yönelim yaygındır. Özellikle, çimento, tuğla, karo ve çatı kaplama malzemelerinde Kamerun ürünlerinin tercihi yerelde yaygındır.
- 2024 yılı ile beraber ülkenin uygulamaya koyduğu yeşil bina ve çevre dostu malzeme tipi ürünler SND-30 Programı kapsamında daha yüksek tercih edilmektedir.
- Özellikle Douala ve Yaounde gibi büyük şehirlerde yapılan son teknoloji binalarda genelde kapı, pencere sistemleri, akıllı ev donatıları yaygın olarak kullanılmaktadır.
- Ürün alımında genelde son karar proje müdürleri/mühendislerin yönlendirmesi ile şekillenmektedir. Bu nedenle ticaret erbabımızın bu yetkililer ile iyi diyalog kurması elzemdir.
- Referansa dayalı satış yerelde oldukça yaygındır.

4.18 Sektörde Vergiler (gümrük vergisi, katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, ilave gümrük vergisi, anti damping vergisi v.b.)

1. Gümrük Vergisi (Droits de Douane)

- Gümrük vergisi oranları, ürünün Harmonize Gümrük Tarifesi (HS Kodu)'na bağlı olarak değişmektedir.
- İnşaat ürünleri için gümrük vergisi genellikle 10% ila 30% arasında değişir.
- Bazı temel yapı malzemelerinde (çimento, çelik ürünleri gibi) yerel üretimi korumak amacıyla yüksek oranlar uygulanabilir.

2. Katma Değer Vergisi (TVA – Taxe sur la Valeur Ajoutée)

- Standart **KDV oranı %19,25**'tir.
- İthal edilen tüm mal ve hizmetlere uygulanır.
- Bazı temel inşaat malzemelerinde KDV istisnaları veya muafiyetleri söz konusu olabilir, ancak bu durum özel yönetmeliklerle belirlenmektedir.

3. İlave Gümrük Vergisi (Taxe Complémentaire à l'Importation)

- Belirli ürün gruplarında, özellikle **yerli sanayiye korumak** amacıyla ek vergi uygulanabilir.
- Oranlar değişken olup, ürün bazında belirlenir.

¹⁸ <https://www.statista.com/outlook/cmo/diy-hardware-store/hardware-building-materials/cameroon#sales-channels>

- Bu vergi, standart gümrük vergisine ek olarak tahsil edilir.

4. Özel Tüketim Vergisi (Taxe Spéciale)

- Lüks tüketim veya çevreye zararlı bazı yapı ürünlerinde uygulanabilir (örneğin, kimyasal içerikli izolasyon malzemeleri).
- İnşaat ürünleri için yaygın bir vergi değildir, ancak ürün bazında kontrol edilmelidir.

5. Anti-Damping Vergisi

- Özellikle Çin gibi ülkelerden ithal edilen düşük fiyatlı inşaat malzemelerine karşı uygulanabilir.
- Kamerun, damping karşıtı önlemleri bölgesel olarak (örneğin CEMAC – Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu çerçevesinde) uygulamaktadır.
- Uygulanması için Ticaret Bakanlığı tarafından soruşturma açılması gerekir.

6. İthalat İşlem Vergisi (Taxe Statistique / Droit d'Entrée)

- Gümrükte genellikle %1 oranında uygulanır.
- Mal beyanı sırasında ödenir, tüm ithalat işlemlerinde geçerlidir.

7. Diğer Masraflar

- Gümrük komisyonları, liman hizmet bedelleri, belgelendirme ücretleri, ve lojistik hizmet vergileri gibi ek maliyetler ithalat sırasında oluşabilir.
- Bazı inşaat ürünlerinde zorunlu sertifikasyon (CONFORMITÉ CE veya eşdeğeri) istenebilir.

Diğer yandan;

- Kamerun, CEMAC Gümrük Birliği üyesidir. Bu nedenle üye ülkeler arasında belirli ürünlerde gümrük vergileri sıfırlanabilir.
- Yerel üretimi teşvik etmek amacıyla bazı inşaat ürünlerinde ithalata sınırlama veya yüksek vergi uygulanması mümkündür.

4.19 Varsa Sektöre Yönelik ve Genel Tarife Dışı Engeller

Kamerun'da bazı inşaat malzemeleri için doğrudan ithalat yasakları uygulanmaktadır. Örneğin, 2023 yılında beton donatı (inşaat demiri) ithalatına yönelik yasak, Cumhurbaşkanının talimatıyla süresiz olarak uzatılmıştır. Bu yasak, yerel üreticileri korumak amacıyla 2016 yılında yürürlüğe girmiştir ve bazı özel izinlerle sınırlı ithalatlar dışında genel olarak uygulanmaktadır. Diğer yandan ülkeye doğrudan çimento ithalatı da yasaktır. Ülke ithal ikamesi politikası kapsamında yerelde üretilen ve iç Pazar talebini karşılayan ürünlerin ithalatını yasaklama eğilimindedir.

Kamerun Standartlar ve Kalite Ajansı (ANOR), ithal edilen ürünlerin belirli teknik düzenlemelere ve standartlara uygun olmasını şart koşmaktadır. Yaklaşık 300 zorunlu teknik düzenleme bulunmaktadır ve bu düzenlemelere uyulmaması durumunda ürünlerin ithalatına

izin verilmemektedir. Özellikle inşaat malzemeleri için belirlenen 4.500'den fazla norm, ürünlerin güvenliği ve dayanıklılığı açısından önemlidir

İthal edilen ürünlerin ambalajlarında menşe ülkesinin belirtilmesi, Fransızca ve İngilizce etiketleme yapılması ve belirli ürünler için özel uyarıların bulunması gerekmektedir. Bu gerekliliklere uyulmaması durumunda ürünlerin ithalatına izin verilmemektedir .

Kamerun, Avrupa Birliği ile Ekonomik Ortaklık Anlaşması (EPA) kapsamında belirli ürünlerde tarife indirimleri uygulamaktadır. Ancak, bu indirimlerden faydalanabilmek için EUR.1 sertifikası gibi menşe belgelerinin ibrazı gerekmektedir. Bu belgelerin temin edilmemesi durumunda ürünler standart gümrük vergilerine tabi tutulmaktadır .

İthalat süreci, ön formaliteler, ön gümrükleme, gümrükleme ve malların teslim alınması gibi aşamalardan oluşmaktadır. Bu süreçlerde, ürünlerin uygunluk belgeleri, menşe belgeleri ve diğer gerekli evrakların eksiksiz olarak sunulması gerekmektedir. Eksiklik durumunda ürünlerin ithalatına izin verilmemektedir .

5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar (Örnek: artan talep, e-ticaretin yaygınlaşması, ülkemizle yapılan Serbest Ticaret Anlaşması v.b.)

Yukarıda da ifade edildiği üzere Kamerun inşaat sektörünün 2025 yılında, enerji ve kamu hizmetleri, kara yolu ve demir yolu altyapı inşaat projelerinde kamu ve özel sektör yatırımları tarafından desteklenen %3,5 oranında reel büyüme kaydetmesi bekleniyor, Kamerun hükümeti 2025 mali yılı için Devlet Bütçesi finansal tasarısında ise toplam 7,3 trilyon CFA (11,9 milyar dolar) harcama öngörülüyor. Bunun içinde, hükümet 2024 Bütçesinde tahsis edilen 1,6 trilyon CFA'nın (\$2,6 milyar) üzerine, 1,9 trilyon CFA (\$3 milyar) tutarında Kamu Yatırım Bütçesi (PIB) ayırmayı planlıyor. Diğer yandan, Kamerun inşaat sektörünün 2025 yılında reel olarak %3,5 oranında büyümesi beklenmektedir. Bu büyüme, enerji, ulaşım ve konut altyapı projelerine yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarıyla desteklenmektedir. Ayrıca, 2025-2028 döneminde sektörün yıllık ortalama %6,2 oranında büyümesi öngörülmektedir. ¹⁹Tüm bu veriler ve değerlendirmeler düşünüldüğünde Kamerun'un önümüzdeki dönem inşaat temelli harcamalarının büyük oranda artması düşünülmektedir.

Kamerun'un Ulusal Kalkınma Planı-SND 2030 Programı çerçevesinde ülke büyük çaplı kamu ve özel yatırımlara uluslararası ve ikili finansman destekleri ile yönelmektedir. Mart 2025 itibarıyla Kamerun'daki Afrika Kalkınma Bankası (AfDB) portföyü 1,611.7 milyar olarak ölçülmektedir. Aralık 1974'te (50 yıl) İslam İşbirliği Teşkilatı'na katılımından bu yana, toplam 962.704 milyon dolar desteği bulunmaktadır. 2025 yılı başı itibarıyla Dünya Bankası Grubu'nun Kamerun'daki toplam portföyü, 130 proje kapsamında yaklaşık 9,74 milyar ABD doları taahhüt içermektedir. Ayrıca, Dünya Bankası Grubu, 2025–2029 dönemini kapsayan Ülke Ortaklık Çerçevesi (CPF) kapsamında Kamerun'un 2035 Vizyonu kalkınma hedeflerini Bir diğer Dünya Bankası Grubu üyesi olan Uluslararası Finans Kurumu (IFC) ise Kamerun'da toplam 631 milyon ABD doları tutarında yatırımı onaylamıştır. Avrupa Birliği'nin (AB) ise net bir meblağ bilinmemekle birlikte Kamerun'da genel olarak altyapı projeleri, tarımsal kalkınma projeleri, iş gücü yaratım gibi toplumsal katkıları yüksek projelere büyük fon katkıları özellikle

¹⁹ <https://www.globaldata.com/store/report/cameroon-construction-market-analysis/?utm>

son dönemde artmıştır. Tüm bu veriler ışığında ülkedeki uluslararası finansörlerin gittikçe arttığı ve daha da artma potansiyelinin oldukça yüksek olduğu değerlendirilmektedir.

Ülkede yeniden yapılanma, otel, ev, rezidans gibi inşaat faaliyetleri oldukça yoğun olarak ilerlemektedir. Ülkenin iklim koşulları bu yöndeki girişimleri zorunlu kılmaktadır. Kamu ve büyük projeler yanında bu yöndeki projelerin tüm ülke çapında yoğun bir talep gördüğü değerlendirilmektedir.

Kamerun'da e-ticaret ve dijital platformlar yaygınlaşmakta, özellikle yeni nesil tüketiciler online ürün alımına yönelmektedir. Bu dijitalleşme, Türk üreticiler için doğrudan tüketiciye ulaşma imkânı sunmakta ve fiziksel mağaza ihtiyacını azaltmaktadır. E-ticaret kanallarıyla modüler yapılar, prefabrik malzemeler, dekoratif ürünler, banyo/mutfak ekipmanları gibi ürünlerin satışında avantaj sağlanabilir.

Ülke Douala ve Kribi Limanı ile Sahra Altı Afrika Orta Afrika bölgesine açılan bir konumdadır. Başta Orta Afrika Cumhuriyeti, Kongo, Çad gibi ülkelerin ana çıkış limanı konumundadır. Bu da potansiyel ihracatçımıza sadece 28 milyonluk bir nüfusa hitap etmekten ziyade oldukça büyük bir nüfusa hitap etmesi mümkündür.

Türk Hava Yolları'nın doğrudan Kamerun Douala/Yaounde'ye haftanın her günü uçuşları olması ihracatçımız için bir diğer olumlu husus görülmektedir. İhracatçımızın potansiyel müşterileri doğrudan Türkiye'ye ziyarette bulunabilmekte, ya da ihracatçımızın Pazar incelemesi için büyük kolaylık sağlayabilmektedir.

6. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler (Örnek: yoğun rekabet ortamı, korumacı politikalar, tüketici tercihlerinde farklılıklar, ekonomik dalgalanmalar, siyasi istikrarsızlık v.b.)

- Ülkedeki derin rüşvet ve yasadışı ödemeler en büyük sorun olarak görülmektedir. Kamerun son olarak Dünya Şeffaflık Endeksinde 180 ülke arasından 140. Sırada yer almaktadır. Ülkede geniş çaplı bir yolsuzluk, yasadışı ödemeler ve cezalar özellikle yabancı yatırımcılara uygulanmaktadır. Bu da başta yabancı yatırımlar olmak üzere, ülkede iş yapılabilirliğe oldukça zarar vermektedir. 2023 yılında Kamerun'a gelen doğrudan yabancı yatırım (DYY) net girişleri 799,2 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bu, 2022 yılına göre %13,66'lık bir düşüşe işaret etmektedir .

- Ülkede yaygın ve oldukça hantal bir bürokrasi hakimdir. Bu bürokrasi çerçevesinde iş yapılabilirlik, işe başlayış, tamamlayış süreçleri oldukça yavaş ilerlemektedir. Özellikle kamu projeleri süreçleri ülkede oldukça uzun zaman almaktadır. Ülkeye kreditorler tarafından açılan kredi finansman olanakları bile ülke bürokrasisi tarafından zamanında temin edilememekte, bu da başta uluslararası kreditorler olmak üzere ikili finansmanları daha dikkatli hareket etmeye zorlamaktadır. Son olarak Nisan 2025'de Dünya Bankası tarafından yapılan açıklamada; Dünya Bankası'nın Kamerun'daki proje portföyünün gözden geçirilmesi sırasında, hükümet ve kurum tarafından finanse edilen 17 projeden 9'unun şu anda "risk altında" olduğunu kabul etti. Bu da toplam proje oranının, %53'e denk geldiği, bunun en büyük nedeninin ise kamu tarafından uygulama gecikmelerinden kaynaklandığı ifade edilmiştir.

- Ülkede "hak ediş" usulü iş yapış süreçleri oldukça kötü neticelenebilmektedir. Bu nedenle Müşavirliğimizce ticaret erbabımız bu yönde işler özelinde uyarılmaktadır. Hak ediş usulü ödemeler özel/kamu fark etmeksizin zamanında temin edilememekte ve bu da firmalara zarar

verebilmektedir. Hak edişin imzalanması için yine ilgili proje müdürleri tarafından farklı taleplerde bulunulabilmekte ve süreçler git gide uzayabilmektedir.

-CEMAC ülkeleri başta olmak üzere Kamerun'da da ithal ürünlere yönelik banka yolu ile ödemelerde bir nevi "tarife dışı engel" uygulanmaktadır. Buna göre CEMAC ülkeleri Merkez Bankası BEAC tarafından para transferleri uzayabilmekte, ihracatçının ödemeleri zamanında alamamasına neden olabilmektedir. Bu nedenle ihracatçımızın genelde elden ödeme ya da farklı ödeme yolları ile ödemeleri alması tercih edilmektedir. Bu yönde bir uygulamanın en büyük nedeni, CEMAC ülkeleri Merkez Bankası BEAC'ın yıllardır döviz sıkıntısı çekmesi, ithalata yönelik döviz rezervlerinin yıl içinde özellikle yılsonuna doğru azalması neden olmaktadır.

-Ülkenin yürüttüğü IMF programı çerçevesinde ülkede cari açık önleyici tedbirler son yıllarda gittikçe artmaktadır. Ülkenin başta petrol sübvansiyonları olmak üzere, çeşitli ürünlerdeki destekleri son yıllarda kademeli olarak düşürülmekte ya da kesilmektedir. Bunun finansı da, uygulamaya konulan yeni vergiler ile başta üreticilere ve hane halkına yansıtılmakta, bu da üretime büyük zarar vermektedir. Ülkedeki en büyük iş insanları kuruluşlarından biri olan GICAM düzenli olarak üretim maliyetlerindeki artışlara eleştiride bulunmaktadır.

-Ülkenin halen düzenli bir altyapısının olmaması, düzenli elektrik temininde yaşanan sıkıntı, iş yapış esnasında kalifiye teknik personel bulunamaması, gereksinim duyulan ürünlere zamanında ve kalitede erişimde büyük sorunlar yaşanması ülkede iş yapış oldukça zor kılan diğer nedenler olarak gösterilebilir. Bu sebeple, Kamerun'da taahhüt ile iş alan firmaların tüm bu gereksinimleri göz önünde bulundurması ve süreçlere hazırlıklı olması elzemdir.

-Ülkede özellikle inşaat malzemeleri özelinde ülkemizin her ne kadar büyük potansiyeli olsa da, pazarda süregelen hakimiyeti ve tanınırlığı bulunan Çin, Hindistan gibi ülkeler sektörde büyük rekabet ortamı sağlamaktadır. Her ne kadar uluslararası kreditorler ile yapılan projelerde kaliteli ürünler malzeme listesine derç edilse de, özel sektör yatırımlarının daha ucuz malzemelere yönelmesi görülmektedir. Bu da Türk kalitesinin pazarda bilinmesine rağmen, diğer ülke menşeli ürünlere yönelimini artırmaktadır.

-Ülkede halihazırda siyasi bir kriz, asayiş sıkıntısı bulunmamaktadır. Ancak, 2025 yılı Ekim/Kasım ayında düzenlenmesi planlanan Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde ülkenin şu anki cumhurbaşkanı Paul Biya'nın (ülkeyi 40 senedir yönetmektedir) yeniden aday olup olmayacağı başta içerde olmak üzere tüm finans kuruluşlarını çekinceye itmektedir. Moddy's, S&P Global gibi değerlendirme kuruluşları 2025 yılı içinde yayımladıkları Kamerun raporunda bu bilinmezliği raporlarına yansıtmıştır.

7. İnşaat Malzemeleri Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler

- Öncelikle her ne kadar Müşavirliğimizin ihracatçımız ile düzenli firma listesi paylaşımı bulunsa da, firmalarımızın pazara gelerek potansiyel alıcıları, Pazar analizlerini kendilerinin yapması oldukça elzemdir. Kamerun'da yukarıda da ifade edildiği üzere iş birlikleri genelde referansa binaen yürümekte, iş insanları bu referanslara büyük önem vermektedir. Bu sebeple firmalarımızın halihazırda küçülen Dünya pazarında yeni arayışlara yönelmesi için pazara gelerek değerlendirmelerini yapmaları büyük önem arz etmektedir.

- Firmalarımızın pazardaki iş insanları ve ürün çeşidini potansiyel alıcılara yerinde göstermeleri Pazar payı için büyük önem arz etmektedir. Müşavirliğimizce görüşülen iş dünyası yetkilileri genelde çeşitli nedenler ile Türkiye'ye her daim ziyarette bulunamamakta olduklarını ifade

etmektedir. Bu nedenle, ihracatçımızın pazarda ürünlerini doğrudan potansiyel alıcılara tanıtımları kendilerinin pazarda yer edinebilmeleri için büyük önem arz etmektedir. Bu kapsamda Kamerun'da özellikle sektörün oldukça hareketli olduğu Douala ve Yaounde'de bir çok "Çin pazarı" mevcut konumdadır.

- Pazardaki rekabet ortamı için özellikle "ürün fiyat çeşitlendirilmesi" oldukça önemlidir. Doğrudan en kaliteli ve yüksek fiyatlı ürünler yerine, Pazar talebine binaen orta segment ve orta fiyatlı ürünler ile pazara giriş oldukça önemlidir.

- Kamerun her ne kadar iki dilli (İngilizce, Fransızca) bir ülke olarak bilinse de, ülkede Fransızca İngilizceye göre çok daha etkindir. Bu nedenle, ürün katalogları başta olmak üzere, firmalarımızın Fransızcaya hakim ve ürün tanıtımı yapacak kişiler ile potansiyel alıcıları ziyaret etmeleri ve görüşmeleri çok önemlidir.

- Firmalarımızın mümkün mertebe yerel ortaklar ile pazara ilk etapta yönelmeleri kendileri için olumlu neticeler doğurabilir. Özellikle güvenilir ve bilindik yerel ortakların pazarı bilmesi, potansiyel alıcılara daha kolay ulaşabilmesi, ülkedeki bürokratik ve gümrük sorunlarına hakim olması ve çözümünü bilmeleri firmalarımızın Pazara erişimini oldukça kolaylaştırabilecektir.

- Firmalarımızın Kamerun'da düzenlenen uluslararası fuarlar (PROMOTE 2026) katılımı kendileri için bir fırsat niteliğindedir. Bölgenin ve tüm sahra altının en büyük ve önemli fuar organizasyonu olarak görülmektedir. Diğer yandan, Bakanlığımız destekli ya da özel ticaret heyetlerine katılımı, Pazarı tanıyabilmeleri açısından oldukça önemlidir.

- Firmalarımızın ürünlerini e-ticaret ortamlarında reklam ve pazarlaması firmalarımız açısından oldukça önemlidir. Bu nedenle, başta yerel ortak olmak üzere, bu yöndeki girişimler firmalarımız açısından oldukça önemlidir.

8. Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar

- Kamerun başta olmak üzere tüm Sahra Altı Afrika ülkelerinde bölgeyi tanımayan ve bir bağlantısı olmayan firmalarımıza internet ve sosyal medya üzerinden zaman zaman ulaşılmakta ve iş fırsatı, yeni ihale, potansiyel alıcı/satıcı gibi yaklaşımlar ile ilişki kurulmaya çalışılmaktadır. Özellikle Birleşmiş Milletler İhaleleri, İnsani Yardım İhaleleri gibi ihaleler, ya da piyasa fiyatı altında iş imkanları gibi seçenekler sunulabilmekte ve bu fırsatlar için çeşitli ücretler talep edilebilmekte, Müşavirliğimiz tecrübelerine binaen bu önerilere bazı firmalarımız güvenebilmektedir. Ancak, mümkünse firmalarımızın bu yönde bir girişim, talep durumunda doğrudan Müşavirliğimiz ile ya da pazarda olası tanıdıkları ile iletişime geçmeleri elzemdir.

-Kamerun'da potansiyel ithalatçı firmaların banka akreditesi açamaması nedeniyle, ürün siparişlerindeki ödeme genelde sipariş sırasında bir ödeme, kalanı gemi yükleme esnasında yapılmaktadır. Potansiyel ihracatçı firmalarımızın bölgeye ticareti esnasında mümkünse bu yapılagelişi devam ettirmesi, ödeme almadan herhangi bir gönderi yapmamaları, mümkünse FOB şeklinde gönderi teslim etmeleri önerilmektedir.

- Uluslararası finansör ile düzenlenen büyük çaplı ihalelerde firmalarımızın yerelde çalıştığı yerel partnerlara oldukça dikkat etmesi gerekmektedir. Bu partnerların güvenilirlikleri ve bağlantılarının önceden araştırılması ve bilgi edinilmesi oldukça önemlidir.

- İş yapış süreçlerinin yanında iş etiğinin de ülkede çok gelişmiş olmadığı gözlemlenmektedir. Zaman zaman siparişler geç verilebilmekte, ödemeler geç alınabilmekte, muhatap kişiye ulaşım sorunlara neden olabilmektedir.

- Tüm bu olumsuzluklara rağmen tüm Dünyada sektörün daralan hacmi ve talebi düşünüldüğünde, Sahra Altı ülkelerden Kamerun'un gerek asayiş ve güvenlik problemi bulunmaması, gerek ülkede büyük fırsatların yer alması açısından tüm dünya ihracatçıları için önemli bir Pazar olduğu düşünülmektedir.

9. Genel Değerlendirme

Genel olarak yukarıdaki veriler altında Kamerun'un inşaat malzemeleri talebinin büyük ölçüde ithalata bağımlı oluşu, sektörün özellikle son yıllarda artan talep ile beraber oldukça canlı olduğu; kamu/özel projeleri temelinde ürün bazlı gereksinimin çok fazla olduğu; bu sebeple de potansiyel ihracatçılarımız için oldukça cazip fırsatlar sunabileceği değerlendirilmektedir.

Tüm bunların yanında, pazarda özellikle sektör özelinde Çin, İtalyan, Hindistan gibi pazarda uzunca zamandır bulunan ülkeler ile rekabetin olmasının kaçınılmaz olduğu, firmalarımızın ürün/talep temelinde tercihlere yönelmesi ve fiyat/performans odaklı yaklaşması pazarda tanınabilirlik ve tercih edilebilirliklerinin artması için önem arz etmektedir.

Ayrıca, yukarıda da ifade edildiği üzere pazara giren firmalarımızın bizatihi Pazar analizini bölgede bulunarak yapmaları, doğrudan alıcılar ile görüşerek ihtiyaç ve fiyat mukayesinde bulunmaları oldukça önemlidir.

10. Yararlı Adresler

- CEMAC Ülkeleri Gümrük Tarife Cetveli;

http://www.douanes.cm/douanes-cameroun/tarif-des-douanes/#dearflip-df_1898/1/

- Kamerun Kalite ve Standartlar Ajansı:

<https://www.anor.cm/>

- SGS Kamerun

<https://www.sgs.com/tr-tr/services/kamerun-sevkiyat-onesi-uygunluk-degerlendirmesi-pecae?utm>

KAYNAKÇA

1. Global Data Report, February 14, 2025, “Cameroon Construction Market Size, Trend Analysis by Sector, Competitive Landscape and Forecast to 2029- H1 2025 Update ” , <https://www.globaldata.com/store/report/cameroon-construction-market-analysis/>
2. Trade Map, (2025), “ İnşaat Ürünleri Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği Başlıca Ülkeler” ,<https://www.trademap.org/Bilateral.aspx?nvpm=1%7c818%7c%7c120%7c%7cTOTAL%7c%7c%7c2%7c1%7c2%7c2%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1>
3. Trade Map, (2025), “ İnşaat Ürünleri Sektöründe Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği Başlıca Ülkeler” ,<https://www.trademap.org/Bilateral.aspx?nvpm=1%7c818%7c%7c120%7c%7cTOTAL%7c%7c%7c2%7c1%7c2%7c2%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1>
4. Trade Map, (2025), “İnşaat Ürünleri Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler (10 ürün)”,<https://www.trademap.org/Bilateral.aspx?nvpm=1%7c120%7c%7c7c92%7c%7c7c317%7c%7c%7c6%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1>
5. Trade Map (2025), “İnşaat Ürünleri Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler (10 ürün)”,<https://www.trademap.org/Bilateral.aspx?nvpm=1%7c120%7c%7c7c92%7c%7c7c4418%7c%7c%7c6%7c1%7c2%7c2%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1>
- 6.Trade Map (2025), “Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı,”<https://www.trademap.org/Bilateral.aspx?nvpm=1%7c7c92%7c%7c120%7c%7c7cTOTAL%7c%7c%7c2%7c1%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1>
7. Statista, (2025), “Hardware & Building Materials, Cameroon,”https://www.statista.com/outlook/cmo/diy-hardware-store/hardware-building-materials/cameroon?utm_ =
8. SGS Cameroon, (2025), “ Kamerun-Sevkiyat Öncesi Uygunluk Değerlendirmesi (PECAE), “https://www.sgs.com/tr-tr/services/kamerun-sevkiyat-oncesi-uygunluk-degerlendirmesi-pecae?utm_
9. ANOR, 13 September 2023, “ TÜV RHEINLAND : 3ème prestataire mandaté par le gouvernement du Cameroun pour les opérations d'évaluation de la conformité des produits soumis au Programme d'Evaluation de la Conformité Avant Embarquement des produits importés au Cameroun (PECAE) “, <https://www.anor.cm/articles/tuv-rheinland-3eme-prestataire-mandate-par-le-gouvernement-du-cameroun-pour-les-operations-devaluation-de-la-conformite-des-produits-soumis-au-pecae>

10. GOV.UK, 25 October 2024, 20 August 2024: UK-Cameroon Economic Partnership Agreement Committee – joint communique, <https://www.gov.uk/government/publications/uk-cameroon-economic-partnership-agreement-committee-joint-communique-20-august-2024/20-august-2024-uk-cameroon-economic-partnership-agreement-committee-joint-communique?utm>
11. USA Department of Commerce, 23 February 2024, “ *Cameroon Country Commercial Guide* “, <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/cameroon-standards-trade>
12. Nicholas Institute, 2024, “ *Joint Order No. 004 / Minepded / Mincommerce of 24 October 2012 Regulating the manufacture, import and marketing of non-biodegradable packaging* “, https://nicholasinstitute.duke.edu/sites/default/files/plasticspolicies/2384_TR_Final_Cameroon%202012%20packaging%20regulation.pdf?utm

